

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

ТЕРАПЕВТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ
(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
навчальної дисципліни
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 221 Стоматологія
(код і найменування спеціальності)
мова навчання українська, англійська

2022 рік
Вінниця

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, відділ аспірантури, докторантури

РОЗРОБНИКИ:

д.мед.н, професор закладу вищої освіти Марія ШІНКАРУК-ДИКОВИЦЬКА,
к.мед.н, доцент закладу вищої освіти Наталія ГАДЖУЛА.

Обговорено на засіданні кафедри терапевтичної стоматології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано до затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії
“29” квітня 2022 року, протокол № 12

Затверджено на центральній методичній раді / науковій комісії
“24” травня 2022 року, протокол № 7

Модуль 1. «Одонтопатологія в терапевтичній стоматології»

Ураження твердих тканин зуба. Захворювання ендодонта. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 1. Обстеження стоматологічного хворого з одонтопатологією. Характеристика больового синдрому при різних ураженнях зубів

Принцип та схема обстеження стоматологічного хворого. Основні та додаткові методи обстеження стоматологічного пацієнта: методика проведення, їх інформативність, значення, інтерпретація результатів. Медична документація терапевтичного прийому: правила заповнення. Буде приділена увага на збиранні медичної інформації про стан пацієнта, ведення медичної документації, індексній оцінці гігієнічного стану порожнини рота. Буде зроблено акцент на оцінюванні результатів інструментальних методів досліджень, характеристиці больового синдрому при різних ураженнях зубів, трактуванні результатів основних клінічних методів обстеження при різних одонтологічних захворюваннях.

Знати:

1. Стоматологічний інструментарій, його призначення і застосування.
2. Схему клінічного обстеження стоматологічного хворого.
3. Основні методи клінічного обстеження.
4. Основні етапи клінічного обстеження.
5. Методику проведення клінічного обстеження.
6. Методику визначення індексів гігієни порожнини рота.

Вміти:

1. Проводити збір та деталізацію скарг, анамнезу захворювання та життя.
2. Охарактеризувати больовий синдром при різних одонтологічних захворюваннях та проводити їх диференціювання.
3. Оцінити результати огляду.
4. інтерпретувати результати оцінки гігієни ротової порожнини.
5. Заповнювати документацію (медична карта стоматологічного хворого (ф №043/у); листок щоденного обліку роботи лікаря-стоматолога (ф №037/у); відомості обліку роботи лікаря-стоматолога (ф №039-2/у); контрольна карта диспансерного спостереження (ф.№30); журнал обліку профілактичних оглядів ротової порожнини (ф.049 / у)).

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.

7. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 2. Додаткові методи обстеження стоматологічного хворого

Рентгенологічна, люмінесцентна та транслюмінаційна діагностика. Показання, особливості проведення. Діагностичні тести: з анестезією та на препарування. Методика визначення тригерних зон та обстеження місць виходу периферичних гілок трійчастого нерва. Лабораторні методи обстеження стоматологічного пацієнта. Інтерпретація результатів аналізів ротової рідини, крові, сечі тощо. Буде приділена увага на оцінюванні результатів лабораторних методів досліджень, їх трактуванні при різних одонтологічних захворюваннях та аналізі необхідності використання додаткових методів обстеження стоматологічного хворого, їх інформативність та значимість при діагностиці одонтопатології.

Знати:

1. Гістологічну будову твердих тканин зуба.
2. Біохімічний склад емалі, дентину та цементу.
3. Склад, властивості та функції ротової рідини.
4. Схему допоміжного обстеження стоматологічного хворого.
5. Методику проведення термодіагностики, люмінесцентної діагностики.
6. Техніку проведення електроодонтодіагностики.
7. Правила проведення карієс-маркування.
8. Види рентгенологічної діагностики та покази до їх проведення.
9. Схему читання рентгенограм.

Вміти:

1. Проводити люмінесцентну та транслюмінаційну діагностику, електроодонтодіагностику, термодіагностику.
2. Обстежувати місця виходу периферичних гілок трійчастого нерва та визначати тригерні зони.
3. Проводити діагностичні тести: з анестезією та на препарування.
4. Інтерпретувати результати лабораторних методів обстеження.
5. Читати рентгенограми.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.

5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 3. Некаріозні ураження зубів. Класифікація В.К. Патрикєєва. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають до та після прорізування зубів

Некаріозні ураження зубів. Класифікація за В.К. Патрикєєвим. Принцип та схема обстеження стоматологічних хворих з некаріозними ураженнями зубів. Буде приділена увага етіології, патогенезу, патоморфології некаріозних уражень, що виникають до та після прорізування зубів. Будуть детально розглянуті питання клінічних проявів, діагностики, диференційної діагностики та лікування некаріозних уражень що виникають до прорізування зубів (гіпоплазія, гіперплазія, ендемічний флюороз, аномалії розвитку зубів) та після прорізування зубів (ерозія емалі, клиноподібний дефект, підвищена утертість, некроз твердих тканин зуба, травма зубів, гіперестезія твердих тканин зубів, дисколорити). Сучасні десенситайзери: групи, склад, властивості, методики використання. Акцентуємо увагу на сучасних протоколах лікування та пломбувальних матеріалах. Поняття реставрації зубів. Планування побудови реставрації залежно від нозології. Інструменти та аксесуари для проведення реставрації та фінішної обробки.

Знати:

1. Терміни закладки, формування і мінералізації зубних зачатків тимчасових і постійних зубів.
2. Класифікацію некаріозних уражень зубів за В.К. Патрикєєвим.
3. Етіологію та патоморфологію некаріозних уражень зубів.
4. Діагностичні критерії некаріозних уражень зубів.
5. Методи лікування некаріозних уражень зубів.
6. Групи матеріалів для лікування некаріозних уражень зубів.

Вміти:

1. Діагностувати та проводити диференційну діагностику некаріозних уражень зубів.
2. Лікувати некаріозні одонтопатології згідно з сучасними протоколами.
3. Застосовувати десенситайзери.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.

3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терапев. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnyder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 4. Зубний наліт та зубний камінь. Механізм утворення. Структура, фізичні властивості, хімічний склад, мікрофлора. Способи видалення. Проведення професійної гігієни порожнини рота. Оцінка ефективності видалення зубного нальоту і зубного каменю

Мікробна біоплівка. Механізм утворення. Структура, властивості, склад мікрофлори. Роль біофілму у патогенезі одонто- та пародонтопатологій. Пелікула та кутикула. Гігієна порожнини рота та її значення в комплексній профілактиці захворювань органів порожнини рота і організму в цілому. Методи індикації мікробної біоплівки: фарбування, ГІ за Green-Vermillion, індекс ефективності гігієни порожнини рота (Podshadley, Haley). Зубні нашарування; їх вид і склад; механізм утворення. Способи видалення зубних відкладень: ручний, апаратний (звуковий, ультразвуковий), повітряно-абразивний, комбінований. Індексна оцінка ефективності видалення зубних нашарувань. Алгоритм професійної гігієни порожнини рота.

Знати:

1. Мікробний біофілм як частина біоценозу порожнини рота.
2. Структуру, фізичні властивості, хімічний склад зубних відкладень.
3. Механізм утворення зубних відкладень.
4. Способи та засоби видалення немінералізованих та мінералізованих зубних відкладень.
5. Методи оцінки ефективності проведення гігієни ротової порожнини.

Вміти:

1. Проводити іригацію (зрошення) порожнини рота розчинами антисептиків (хлоргексидин, фурацилін, прополіс тощо) або настоями лікарських трав (звіробій, шавлія, евкаліпт, календула, ромашка).
2. Видаляти відкладення зубного каменю і м'якого нальоту за допомогою спеціального устаткування: Handy EMS (Air Flow), Mini-Piezon, Piezon MASTER, скалери SATELEC, Cavi-Jet і ін.
3. Проводити заняття з пацієнтом за методикою індивідуальної гігієни порожнини рота.
4. Підібрати засоби індивідуального догляду за ротовою порожниною.

5. Проводити індексну оцінку ефективності гігієни порожнини рота.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnyder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 5. Сучасні уявлення про етіологія та патогенез карієсу. Теорії розвитку карієсу. Внесок вчених в розробку проблеми патогенезу карієсу. Сучасний погляд на проблему

Заняття буде присвячено сучасним уявленням про причини виникнення і механізм розвитку карієсу. Види мікроорганізмів ротової порожнини. Фактори, що обумовлюють їх карієсогенність. Буде обговорено вклад вчених Міллера, Д. А. Ентіна, І. Г. Лукомського, А. Е. Шарпенака, А. І. Рibaкова, В. Р. Окушко, Е. В. Боровського та ін. Аспіранти ознайомляться з теоріями розвитку каріозного процесу, розглянуть їх позитивні й негативні сторони. Увага аспірантів буде звернена на поняттях структурної та функціональної резистентності твердих тканин зуба, визначенні структурно-функціональної резистентності емалі (ТЕР-тест, КВШРЕ), складу та значенні зубного ліквору.

Знати:

1. Фізіологію твердих тканин зуба.
2. Поняття проникності емалі та дентину, розчинності, дозрівання, життєвості емалі.
3. Роль гормонів у регуляції фосфорно-кальцієвого обміну.
4. Сучасні погляди на етіологію і патогенез карієсу зубів.
5. Складові обміну емалі, основні властивості структурної резистентності твердих тканин зуба; механізм проникності емалі та дентину в нормі і при карієсі.
6. Механізми дозрівання емалі.
7. Ступінь резистентності емалі.
8. Роль вітчизняних вчених у вирішенні проблеми виникнення карієсу зубів.

Вміти:

1. Провести тест емалевої резистентності.
2. Провести КВШРЕ-тест
3. Інтерпретувати результати досліджень.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / М. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 6. Карієс зуба. Визначення поняття. Статистичні показники карієсу зуба. Класифікація карієсу

Карієс зуба. Визначення поняття. Класифікації карієсу. Особливості перебігу каріозного процесу та диференційна діагностика з іншими одонтопатологіями. Особливий акцент на занятті буде приділено епідеміології каріозних уражень. Визначення та засвоєння поняття «активність» каріозного процесу. «Поширеність» та «інтенсивність» карієсу. Визначення індексу КППВ, приросту карієсу.

Знати:

1. Анатомію будови твердих тканин зуба.
2. Патоморфологію твердих тканин зуба.
3. Клінічну класифікацію карієсу.
4. Класифікацію карієсу за локалізацією, перебігом та інтенсивністю ураження.
5. Класифікацію карієсу анатомічну (ВООЗ).
6. Класифікацію карієсу за наявністю ускладнень.
7. Статистичні показники карієсу зубів: поширеність, інтенсивність, приріст інтенсивності.

Вміти:

1. Провести диференційну діагностику карієсу.
2. Визначити поширеність карієсу зубів.

3. Визначити інтенсивність карієсу зубів.
4. Визначити приріст інтенсивності карієсу зубів.

Література

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 7. Клініка, діагностика та диференційна діагностика карієсу зубів. Використання фізичних методів для діагностики карієсу

Практичне заняття присвячене особливостям маніфестації каріозного процесу. Особливу увагу буде звернено на ознайомлення та практичне застосування навичок з використання фізичних методів для діагностики карієсу. Окрема увага приділятиметься читанню рентгенограм, електроодонтодіагностиці, термодіагностиці, люмінесцентному дослідженню. Буде продемонстрована робота із застосування діагносту для ранньої діагностики каріозного процесу. Застосування карієс-маркерів.

Знати:

1. Схему допоміжного обстеження стоматологічного хворого.
2. Методику проведення термодіагностики.
3. Техніку проведення електроодонтодіагностики.
4. Правила проведення карієс-маркування.
5. Методику використання діагносту.
6. Види рентгенологічної діагностики та покази до їх проведення.
7. Схему читання рентгенограм.

Вміти:

1. Проводити люмінесцентну та транслюмінаційну діагностику, електроодонтодіагностику, термодіагностику.

2. Обстежувати місця виходу периферичних гілок трійчатого нерва та визначити тригерні зони.
3. Проводити діагностичні тести: з анестезією та на препарування.
4. Інтерпретувати результати лабораторних методів обстеження.
5. Читати рентгенограми.

Література

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 8. Морфологічні зміни твердих тканин зубів на різних стадіях розвитку каріозного процесу за даними електронної, променевої та транслюмінаційної мікроскопії

На занятті аспіранти детально розглянуть морфологічні зміни твердих тканин зубів на різних стадіях розвитку каріозного процесу, а також, залежно від глибини ураження, матимуть змогу аналізувати зони каріозного процесу на шліфах зубів. Буде продемонстровано здатність твердих тканин та їх клітинних елементів випромінювати світло певного кольору при дії на них ультрафіолетових променів. Аспіранти зможуть на практиці застосувати отримані знання.

Знати:

1. Морфологічні зміни тканин зуба при початковому, поверхневому, середньому та глибокому карієсі.
2. Гістологічну будову тканин зуба.
3. Техніку безпеки та методику проведення електронної, променевої та транслюмінаційної мікроскопії.

Вміти:

1. Проводити електронну мікроскопію.
2. Проводити променеву мікроскопію.

3. Проводити транслюмінаційну мікроскопію.
4. Аналізувати отримані результати досліджень.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 9. Лікування карієсу: види, вибір методу в залежності від клінічної форми. Ремінералізуюча терапія. Етапи хірургічного лікування. Особливості лікування глибокого та множинного карієсу. Використання фізичних методів для лікування і профілактики карієсу та некаріозних уражень зубів

Лікування гострого та хронічного початкового карієсу. Медикаментозні засоби: групи, властивості, особливості використання. Методики проведення ремінералізуючої терапії. Аспірантам буде висвітлено сучасні методики та підходи до лікування різних форм карієсу. Односеансний та двохрансний методи лікування гострого глибокого карієсу. Лікувальні прокладки: групи, властивості, методики використання. Лікування хронічного глибокого карієсу. На занятті продемонструють техніки препарування каріозних порожнин, етапи хірургічного лікування з урахуванням індивідуальної карієсрезистентності зубів, властивостей пломбувальних матеріалів. Буде зроблено акцент на використанні фізичних факторів для лікування карієсу та некаріозних уражень (електротерапія, гальванізація, електрофорез, лазеротерапія, електрознеболення та ін.). Лікування квітучого (множинного) карієсу: загальне та місцеве. Лікувальні засоби: групи, дозування, способи використання.

Знати:

1. Основні та додаткові методи обстеження хворих карієсом зубів.
2. Клініку, діагностику, диференційну діагностику карієсу.
3. Методи та засоби знеболення при лікуванні карієсу.

4. Правила надання невідкладної допомоги при виникненні ускладнень під час знеболювання.
5. Методики препарування каріозних порожнин та етапи хірургічного втручання.
6. Лікувальні прокладочні матеріали та матеріали для тимчасового пломбування.
7. Матеріали для постійних реставрацій коронок зубів.
8. Методику та засоби ремінералізації зубів.
9. Методику виконання електротерапії, електрофорезу, лазеротерапії.

Вміти:

1. Проводити знеболення при лікуванні карієсу.
2. Препарувати каріозні порожнини відповідно до сучасних підходів, вибраної методики.
3. Підібрати доцільний пломбувальний матеріал.
4. Провести ремінералізуючу терапію.
5. Застосовувати фізичні фактори в лікуванні та профілактиці карієсу.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 10. Особливості лікування карієсу контактних поверхонь зубів. Вибір пломбувального матеріалу при лікуванні карієсу різних класів

На занятті аспірант оволодіє теоретичними знаннями та практичними навиками лікування карієсу на апроксимальних поверхнях. Ознайомиться з можливими доступами до каріозних порожнин, етапами препарування, застосуванні аксесуарів для покращення якості роботи. Буде розглянуто важливість створення контактного пункту для повноцінного функціонування відновленого зуба. Особливу увагу буде спрямовано на вибір

пломбувального матеріалу залежно від групи зубів та класу каріозних порожнин відповідно до класифікації Блека.

Знати:

1. Класифікацію каріозних порожнин за Блекум.
2. Сучасні методики доступу до порожнин (ART, Slot, batescave, тунельне, мікропрепарування та ін.).
3. Інструменти та аксесуари що використовуються для лікування карієсу.
4. Групи пломбувальних матеріалів, їх переваги та недоліки, застосування.

Вміти:

1. Обрати методику та виконати техніку доступу до порожнини залежно від локалізації та доцільності.
2. Підібрати потрібні інструменти та аксесуари для виконання маніпуляцій.
3. Підібрати пломбувальний матеріал залежно від клінічної ситуації.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 11. Помилки та ускладнення в діагностиці і лікуванні карієсу. Вторинний карієс депульпованих та недепульпованих зубів: причина, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Лікування, профілактика

Практичне заняття присвячено помилкам та ускладненням, які виникають на етапах діагностики та лікування карієсу зубів, а також після лікування. Причини виникнення вторинного карієсу депульпованих та недепульпованих зубів, клінічна діагностика, диференціальна діагностика, лікування та профілактика. Аспіранти зможуть проводити оцінку поставлених пломб. Ознайомляться з діагностичними критеріями вторинного карієсу та сучасними протоколами лікування. Детально будуть висвітлені профілактичні заходи.

Знати:

1. Помилки та ускладнення, що виникають під час препарування каріозних порожнин.
2. Помилки та ускладнення, що виникають під час пломбування каріозних порожнин.
3. Помилки та ускладнення, що виникають після лікування карієсу.
4. Основні фактори виникнення вторинного карієсу депульпованих та недепульпованих зубів.
5. Клініку вторинного карієсу.
6. Методи профілактики карієсу та його ускладнень.
7. Методи та засоби лікування карієсу.

Вміти:

1. Діагностувати вторинний карієс депульпованих та недепульпованих зубів, проводити його диференційну діагностику.
2. Лікувати вторинний карієс депульпованих та недепульпованих зубів, профілакувати його.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 12. Профілактика карієсу. Значення індивідуальної та суспільної профілактики. Засоби профілактики. Організація профілактики карієсу зубів вагітних, призовників, робітників окремих виробництв. Оцінка ефективності

Профілактика карієсу як система соціальних, гігієнічних, виховних, медичних заходів. Аспіранти розглянуть особливості екзогенної та ендогенної профілактики. Акцентуємо увагу на організацію профілактичних заходів та призначення медикаментозних засобів у різних групах населення. На занятті аспіранти отримають навички оцінки ефективності профілактичних заходів, застосованих до різних груп пацієнтів.

Знати:

1. Визначення та види профілактичних заходів.
2. Засоби індивідуальної профілактики карієсу.
3. Засоби загальної профілактики карієсу.
4. Особливості профілактичних заходів у вагітних, призовників та ін.
5. Методи оцінки ефективності проведених заходів.

Вміти:

1. Проводити профілактичні заходи у різних груп населення.
2. Оцінювати ефективність профілактичних заходів.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 13. Пульпіт: етіологія і патогенез. Патоморфологія гострих і хронічних форм пульпіту. Симптоматологія пульпіту.

Заняття присвячено сучасним уявленням про причини виникнення та механізм розвитку запалення пульпи. Роль мікрофлори і шляхи проникнення інфекції. Роль сенсibilізації організму. Класифікація пульпіту Ю.М. Гофунга, робоча класифікація, їх позитивні та негативні сторони. Поняття зворотніх та незворотніх форм пульпіту. Будуть розглянуті типові патоморфологічні та патофізіологічні зміни в пульпі при запаленні, залежно від форми пульпіту. Акцентуватиметься увага аспіранта на симптоматиці пульпіту, особливо больовому синдромі. Будуть детально розглянуті основні та додаткові методи діагностики пульпіту.

Знати:

1. Етіологію і патогенез пульпіту.
2. Роль мікрофлори і шляхи проникнення інфекції. Роль сенсibilізації організму.

3. Класифікації пульпіту. Їх позитивні та негативні сторони.
4. Зворотні та незворотні форми пульпіту.
5. Патоморфологію гострих форм пульпіту.
6. Патоморфологія хронічних форм пульпіту.
7. Симптоматологію пульпіту.

Вміти:

1. Аналізувати скарги хворого та клінічні прояви пульпіту.
2. Аналізувати результати основних та додаткових методів обстеження хворого з пульпітом.
3. Тракувати різні клінічні прояви гострого пульпіту в залежності від патоморфологічних змін.
4. Тракувати різні клінічні прояви хронічного пульпіту в залежності від патоморфологічних змін.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 14. Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих форм пульпіту

Клінічна картина гострих пульпітів. Гострий травматичний пульпіт. Гіперемія пульпи. Гострий обмежений пульпіт. Гострий дифузний пульпіт. Гострий гнійний пульпіт. Основні та додаткові методи діагностики гострих форм пульпіту. Акцентуація уваги аспірантів на диференційній діагностиці пульпітів; клінічних проявах пульпіту в залежності від патоморфологічних змін, перебігу запалення.

Знати:

1. Класифікацію гострих пульпітів.
2. Основні та додаткові методи діагностики гострих форм пульпіту.

3. Клініко-діагностичні ознаки гострих форм пульпіту.
4. Диференційну діагностику гострих форм пульпіту.

Вміти:

1. Діагностувати та проводити диференційну діагностику пульпітів.
2. Проводити термодіагностику.
3. Проводити електроодонтодіагностику.
4. Читати рентгенограми.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnyder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 15. Клініка, діагностика, диференційна діагностика хронічних і загострених форм пульпіту

Клінічна картина хронічних форм пульпіту: хронічний фіброзний пульпіт, хронічний гангренозний пульпіт, хронічний гіпертрофічний пульпіт, хронічний конкрементозний пульпіт. Загострені форми пульпіту. Основні та додаткові методи діагностики хронічних форм пульпіту. Диференційна діагностика хронічних форм пульпіту.

Знати:

1. Класифікацію хронічних форм пульпіту.
2. Основні та додаткові методи діагностики хронічних форм пульпіту.
3. Клініко-діагностичні ознаки хронічних форм пульпіту.
4. Диференційну діагностику хронічних форм пульпітів.

Вміти:

1. Діагностувати та проводити диференційну діагностику пульпітів.
2. Проводити термодіагностику.
3. Проводити електроодонтодіагностику.

4. Читати рентгенограми.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 16. Методи і засоби знеболення при пульпіті. Лікарські засоби і способи їх застосування. Премедикація

Знеболення на прийомі лікаря-стоматолога терапевта. Сучасні засоби та методи знеболення. Показання та протипоказання до знеболення. Акцетування уваги аспірантів на абсолютні та відносні протипокази. Ін'єкційне та неін'єкційне місцеве знеболення. «Премедикація» як медикаментозна підготовка пацієнта до лікувальних маніпуляцій, направлена на зменшення страху перед лікуванням і зниження рівня психо-емоційної напруги. Групи анестетиків, механізм дії, порівняльна характеристика щодо ефективності та токсичності. Невікладні стани, перша допомога.

Знати:

1. Анатомо-гістологічну будову зуба, механізм виникнення больової чутливості у пульпі.
2. Іннервацію щелепно-лицевої ділянки.
3. Методики премедикації.
4. Анестетики, механізм їх дії.
5. Загальні види знеболення.

Вміти:

1. Визначати показання для проведення загального знеболення при лікуванні хворого з пульпітом.
2. Проводити неін'єкційне знеболення при лікуванні хворого з пульпітом.

3. Призначати за показаннями і проводити ін'єкційне знеболення, враховуючи основний та супутній діагноз пацієнта.
4. Виконати аплікаційне, інфільтраційне, провідникове знеболення та електрознеболення.
5. Призначати за показаннями препарати для проведення премедикації.
6. Надати долікарську та лікарську допомогу при невідкладних станах.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 17. Лікування пульпіту біологічним, вітальним ампутаційним та екстирпаційним методами

На занятті аспірантам буде висвітлено сучасні підходи до лікування пульпіту залежно від форми, віку, наявності супутньої патології тощо. Біологічний (консервативний) метод лікування пульпіту як метод, направлений на зняття запалення в пульпі за допомогою лікарських препаратів і методів фізіотерапії без подальшого видалення судинно-нервового пучка. Хірургічні методи лікування пульпіту (вітальної ампутації та екстирпації) направлені на часткове або повне видалення пульпи. Покази та протипокази. Послідовність та особливості етапів лікування. Обґрунтування вибору засобів. Можливі ускладнення.

Знати:

1. Покази та протипокази до лікування пульпіту консервативними методами.
2. Покази та протипокази до лікування пульпіту хірургічними методами.
3. Медикаментозні засоби та особливості їх застосування при лікуванні пульпітів.

Вміти:

1. Призначати метод лікування пульпіту в залежності від форми, перебігу та загального стану організму.

2. Обґрунтувати вибір методу лікування пульпіту.
3. Вміти застосовувати основний стоматологічний інструментарій/матеріали, використовувати стоматологічне обладнання та виконувати стоматологічні маніпуляції в терапевтичній стоматології при:
 - ампутації пульпи постійних зубів;
 - екстирпації пульпи постійних зубів;
 - інструментальній обробці корневих каналів зубів;
 - накладанні одонтотропних паст;
 - накладанні та видаленні тимчасових пломб та герметичних пов'язок при лікуванні пульпіту;
 - пломбуванні корневих каналів зубів різними методиками та матеріалами.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 18. Періодонтит. Етіологія і патогенез. Патоморфологічні зміни при різних формах періодонтиту. Класифікація періодонтиту

Заняття висвітлює сучасні уявлення про етіологію та патогенез періодонтитів. Будуть розглянуті типові патоморфологічні та патофізіологічні зміни тканин при запаленні, залежно від форми періодонтиту. Класифікація періодонтитів за І.Г. Лукомським, М.І. Грошиковим, С.А. Вайндрухом, МКХ-10. Акцентуватиметься увага аспіранта на симптоматиці періодонтитів, особливостях больового синдрому. Будуть детально розглянуті основні та додаткові методи діагностики періодонтиту.

Знати:

1. Етіологію, патогенез, патоморфологію при різних формах періодонтиту.
2. Частоту виникнення запальних процесів щелепно-лицевої ділянки.

3. Основні та додаткові методи обстеження хворих періодонтитом.
4. Клінічні прояви в залежності від патоморфологічних та патофізіологічних змін.

Вміти:

1. Аналізувати причини виникнення та механізм розвитку різних форм періодонтиту
2. Класифікувати періодонтити.
3. Пояснювати клінічні прояви різних форм періодонтиту в залежності від патоморфологічних змін в періапикальних тканинах.
4. Аналізувати результати основних та додаткових методів обстеження.
5. Проводити диференційну діагностику періодонтитів.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnyder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 19. Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих форм періодонтиту

Гострий серозний та гнійний періодонтит. Клінічна картина гострих форм періодонтиту. Основні та додаткові методи діагностики гострих форм періодонтиту: методика проведення, їх інформативність, значення, інтерпретація результатів. Акцентуація уваги аспірантів на диференційній діагностиці періодонтиту.

Знати:

1. Класифікацію гострих форм періодонтиту.
2. Основні та додаткові методи діагностики гострих форм періодонтиту.
3. Клініко-діагностичні ознаки гострих форм періодонтиту.

Вміти:

1. Діагностувати та проводити диференційну діагностику періодонтиту.
2. Проводити термодіагностику.
3. Проводити електроодонтодіагностику.

4. Читати рентгенограми.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnyder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 20: Клініка, діагностика, диференційна діагностика хронічних та загострених форм періодонтиту. Значення рентгенологічного методу діагностики

Клінічні особливості хронічних форм періодонтиту: фіброзного, гранулюючого, гранулематозного. Внутрішньосиндромна диференційна діагностика хронічних форм періодонтиту. Висвітлення особливостей перебігу, клінічних проявів. Основні та додаткові методи діагностики та інтерпретація результатів. Симптоми І.Г. Лукомського, тремтіння вестибулярної стінки альвеоли, прихованої гіперемії, Дюпюїтрена. На занятті будуть опрацьовані навички диференційної діагностики періодонтитів. З аспірантами будуть розглянуті рентгенограми та їх інтерпретація. Увага буде приділена аналізу рентгенологічних змін в періапикальних тканинах при періодонтиті та їх діагностичному значенню.

Знати:

1. Класифікацію запальних процесів щелепно-лицевої ділянки.
2. Будову періодонту.
3. Функції періодонту.
4. Класифікацію періодонтитів.
5. Клініку хронічних форм періодонтиту.
6. Діагностику періодонтиту.

Вміти:

1. Провести клінічне обстеження пацієнта з хронічним періодонтитом.
2. Призначити додаткові методи обстеження.

3. Аналізувати рентгенологічні ознаки змін в періапикальних тканинах та їх діагностичне значення.
4. Заповнити картку амбулаторного пацієнта.
5. Скласти план лікування хворого із періодонтитом.
6. Трактувати вибір методу лікування періодонтиту залежно від форми, перебігу запального процесу.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 21: Лікування різних форм періодонтиту. Невідкладна допомога. Загальні принципи, послідовність та особливості етапів лікування. Сучасні методи впливу на запікальне вогнище інфекції

Заняття присвячено особливостям механічної та медикаментозної обробки кореневих каналів при лікуванні періодонтитів. Будуть розглянуті сучасні техніки інструментальної обробки системи кореневих каналів при періодонтиті. Принципи лікування, послідовність та особливості етапів лікування, антидот-терапія. Невідкладна допомога. Методи впливу на запікальне вогнище інфекції. Помилки та ускладнення при ендодонтичному лікуванні. Профілактика та способи усунення. Увага приділена вибору методу лікування періодонтиту залежно від форми, перебігу запального процесу, аналізу причин виникнення помилок та ускладнень при діагностиці та лікуванні періодонтиту, методах їх запобігання та усунення.

Знати:

1. Сучасний ендодонтичний інструментарій.
2. Техніки механічної обробки кореневих каналів.
3. Групи медикаментозних засобів для роботи в кореневих каналах.
4. Можливі ускладнення при лікуванні періодонтитів та методи їх попередження.

Вміти:

1. Проводити внутрішньосиндромну та позасиндромну диференційну діагностику періодонтитів.
2. Інтерпретувати результати рентгенологічного дослідження.
3. Проводити поетапне лікування періодонтитів залежно від форм.
4. Надавати невідкладну допомогу.
5. Аналізувати причини виникнення помилок та ускладнень при діагностиці та лікуванні періодонтиту, знати методи їх запобігання та усунення.

Література:

1. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача / А.К. Николишин. – Полтава: Дивосвіт, 2017. - 232 с.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
4. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
5. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
6. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
7. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
8. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
9. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnyder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
10. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 22: Ендодонтична обробка кореневих каналів та їх пломбування при пульпіті та періодонтиті. Особливості, методи проведення

Заняття присвячено сучасним стандартам класифікації ендодонтичного інструментарію, призначенню та правилам застосування. Будуть розглянуті новітні методики інструментальної обробки кореневих каналів при пульпіті та періодонтиті, видалення змазаного шару, хімічне розширення системи кореневих каналів. Методи обробки інструментально непрохідних кореневих каналів: медикаментозні засоби для хімічного розширення, муміфікації та імпрегнації. Депофорез кореневих каналів; недоліки та можливі ускладнення.

Знати:

1. Класифікацію ендодонтичного інструментарію.
2. Анатомо-топографічні особливості будови кореневих каналів різних груп зубів.

3. Методики проходження кореневих каналів.
4. Групи медикаментозних засобів для роботи в кореневих каналах.
5. Методики та засоби імпрегнації та муміфікації.

Вміти:

1. Провести поетапне ендодонтичне лікування.
2. Використовувати сучасні технології обробки кореневих каналів.
3. Працювати з ендодонтичним інструментарієм.

Література:

1. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача / А.К. Николишин. – Полтава: Дивосвіт, 2017. – 232 с.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
4. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
5. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
6. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
7. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
8. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
9. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
10. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 23: Силери та філери для пломбування кореневих каналів при пульпіті: групи, властивості, показання до застосування, методика пломбування. Сучасні методи obturaції кореневих каналів

Аспіранти ознайомляться з теоретичною базою та зможуть практично відпрацювати способи пломбування кореневих каналів при лікуванні пульпітів та періодонтитів. Буде розглянуто класифікацію силерів та філерів. Відпрацьовано методики центрального штифта, латеральної конденсації гутаперчі, холодної та теплої вертикальної конденсації гутаперчі. Акцентуватиметься увага на можливих помилках та ускладненнях, а також, методах їх усунення та профілактики. Використання фізичних методів в комплексній терапії пульпітів та періодонтитів: покази, протипокази, особливості призначення, методика проведення. Внутрішньоканальний електрофорез, депофорез, УВЧ-терапія, лазеротерапія, флюктуоризація, д'Арсонвалізація.

Знати:

1. Основні методики пломбування кореневих каналів.
2. Групи силерів та філерів.
3. Можливі ускладнення та профілакувати їх.
4. Теоретичну основу показів та методик проведення фізичних методів терапії.

Вміти:

1. Обрати метод obturaції залежно від клінічної ситуації.
2. Поетапно провести obturaцію каналів у відповідності до обраного методу.
3. Застосовувати методики фізіотерапії.
4. Виявляти помилки, допущені в діагностиці та на етапах лікування, проводити маніпуляції для їх усунення.

Література:

1. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача / А.К. Николишин. – Полтава: Дивосвіт, 2017. – 232 с.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
4. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
5. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
6. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
7. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
8. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
9. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
10. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 24: Особливості лікування періодонтитів у раніше ендодонтично лікованих зубах та в зубах з важко прохідними кореневими каналами

На теоретично-практичному занятті, аспірантам будуть висвітлені особливості лікування пульпітів та періодонтитів, труднощі які можуть з’явитися у лікаря-стоматолога-терапевта. Серед них необхідно виділити вузькі викривлені кореневі канали, з великою кількістю відгалужень, складнощі у лікуванні раніше неякісно лікованих зубів.

Знати:

1. Клініко-анатомічні особливості будови порожнин зубів різних груп.
2. Етапи ендодонтичного лікування у раніше лікованих зубах.
3. Принципи роботи апекслокатора.

4. Особливості використання техніки розширення викривлених каналів за концепцією збалансованих сил.
5. Засоби для розширення та розпломбування кореневих каналів.
6. Методики фізичних та імпрегнаційних методів лікування.

Вміти:

1. Проводити інструментальну обробку кореневих каналів.
2. Проводити медикаментозну обробку кореневих каналів.
3. Проводити хімічне розширення кореневих каналів.
4. Проводити фізичні та імпрегнаційні методи лікування.

Література:

1. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача / А.К. Николишин. – Полтава: Дивосвіт, 2017. – 232 с.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
4. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
5. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
6. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
7. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВІЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
8. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
9. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnyder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
10. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 25: Поняття реставрації зубів. Планування побудови реставрації після ендодонтичного лікування

На занятті особлива увага аспірантів буде звернена на сучасні підходи до реставрації анатомічної форми зубів. Аспірантами будуть набуті практичні навички з планування побудови реставрацій, відповідно до клінічної ситуації після ендодонтичного лікування. Визначення доцільності виконання прямих реставрацій після ендодонтичного лікування. Будуть розглянуті інструменти та аксесуари для виконання потрібних маніпуляцій. Детально розглянуто системи та протоколи фінішної обробки зубів.

Знати:

1. Анатомічну будову зубів.
2. Показники ІРОПЗ.

3. Групи стоматологічних інструментів та аксесуарів, особливості роботи з ними.
4. Групи реставраційних матеріалів, особливості роботи з ними.

Вміти:

1. Відновлювати анатомічну форму коронки зубів.
2. Застосовувати сучасні протоколи та підходи до реставрацій.

Література:

1. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
7. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
8. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
9. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 26: Зміни кольору зубів (дисколорити) та методи їх усунення

На занятті буде розглянуто етіологічні чинники зміни кольору зубів. Класифікацію дисколоритів. Аспіранти здобудуть навички об'єктивної оцінки зміни кольору зубів. Акцентується увага на зв'язок дисколоритів із загальносоматичними патологіями. Будуть вивчені методи боротьби із дисколоритами та методи їх профілактики. Аспіранти практично отримують навички різних методів відбілювання.

Знати:

1. Особливості анатомічної та гістологічної будови зубів.
2. Мікробний біофільм.
3. Засоби для терапевтичного усунення дисколоритів.

Вміти:

1. Визначити змінену в кольорі поверхню зуба.
2. Діагностувати зміни кольору зуба.
3. Провести професійну гігієну ротової порожнини.
4. Методики проведення різних способів відбілювання.

Література:

1. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача / А.К. Николишин. – Полтава: Дивосвіт, 2017. – 232 с.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
4. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
5. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
6. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
7. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
8. Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко І.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМІ», 2018. – 294 с.
9. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnyder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
10. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.

Тема 27: ПМК №1

На підсумковому занятті аспіранти матимуть змогу продемонструвати глибокі знання з етіології, патогенезу, діагностики, лікування та профілактики основних одонтопатологій. А також на практиці продемонструвати отримані навички роботи із пацієнтом, інструментарієм та матеріалами на терапевтичному прийомі лікаря-стоматолога.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПМК 1

1. Гістологічна будова, хімічний склад, фізіологічні особливості емалі, дентину, цементу, що мають значення у клініці.
2. Зубні нашарування. Види, склад. Механізм утворення зубного нальоту та зубного каменю. Значення зубної бляшки у виникненні карієсу. Поняття мікробної біоплівки.
3. Визначення гігієнічних індексів за Федоровим-Володкіною і Green-Vermillion та індексу ефективності гігієни порожнини рота за Podshadley, Haley. Інтерпретація результатів.
4. Поняття професійної гігієни порожнини рота. Визначення, методи видалення зубних відкладень, засоби та інструменти.
5. Некаріозні ураження зубів. Класифікація за Патрикеевим. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають до прорізування зубів: гіпоплазія, гіперплазія, ендемічний флюороз, аномалії розвитку зубів.
6. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають після прорізування зубів: травматичні та хімічні ураження.

7. Гіперестезія зубів: причини розвитку, види. Лікування гіперестезії: групи сучасних десенситайзерів, склад, властивості, методики використання.
8. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування клиноподібного дефекту.
9. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування ерозії емалі зуба.
10. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування підвищеної стертості зубів.
11. Карієс зуба. Визначення. Епідеміологія карієсу: розповсюдженість, інтенсивність, приріст інтенсивності; методики їх визначення.
12. Теорії виникнення карієсу зубів Міллера, Д.А. Ентіна, А.І. Рибаківа, Є.В. Боровського. Суть, позитивні та негативні сторони.
13. Сучасне трактування етіології та патогенезу карієсу зубів. Види мікроорганізмів ротової порожнини. Фактори, що обумовлюють їх карієсогенність.
14. Поняття структурної та функціональної резистентності емалі. Поняття та значення зубного ліквору. Тест емалевої резистентності. Тест КВШРЕ. Суть цих методів, методика проведення, інтерпретація результатів.
15. Невідкладні стани в терапевтичній стоматології: причини розвитку, клінічні прояви. Надання невідкладної допомоги.
16. Методи обстеження хворого на карієс: основні і додаткові. Методика проведення, їх інформативність та значення
17. Класифікації карієсу. Початковий гострий і хронічний карієс (стадія плями): клініка, патологічна анатомія, діагностика, диференційна діагностика та лікування.
18. Поверхневий гострий і хронічний карієс: клініка, патологічна анатомія, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
19. Гострий середній карієс: клініка, патологічна анатомія, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
20. Хронічний середній карієс: клініка, патологічна анатомія, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
21. Гострий глибокий карієс: клініка, патологічна анатомія, діагностика, диференційна діагностика. Послідовність та особливості етапів лікування гострого глибокого карієсу в одне і два відвідування. Лікувальні пастки: групи, склад, властивості, механізм дії, особливості приготування і накладання.
22. Хронічний глибокий карієс: клініка, патологічна анатомія, діагностика, диференційна діагностика. Лікування хронічного глибокого карієсу. Послідовність етапів та особливості лікування.
23. Квітучий карієс: визначення, причини розвитку, клінічні прояви, діагностика. диференційна діагностика. Лікування квітучого карієсу. Групи лікарських засобів, особливості призначення, дозування.
24. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика вторинного хронічного глибокого карієсу. Причини виникнення та профілактика вторинного карієсу.
25. Методи і засоби знеболення при лікуванні карієсу. Стимуляція біологічних процесів при лікуванні карієсу: показання і обґрунтування, лікарські препарати, методика.
26. Вибір тактики препарування каріозних порожнин з урахуванням індивідуальної карієсрезистентності та вітальності зуба, властивостей пломбувальних матеріалів.
27. Зміни кольору зубів (дисколорити) та методи їх усунення. Поняття реставрації зубів. Планування побудови реставрації. Інструменти та аксесуари для її проведення та фінішної обробки.
28. Профілактика карієсу. Визначення. Види профілактики. Значення індивідуальної та суспільної профілактики. Гігієна порожнини рота. Засоби та методи.

29. Використання фізичних методів в комплексній терапії карієсу: показання, протипоказання, механізм дії, методика проведення.
30. Будова і функції пульпи. Вікові зміни пульпи, що мають значення у клініці.
31. Пульпіт. Визначення. Етіологія та патогенез. Роль мікрофлори і шляхи проникнення інфекції. Класифікація пульпітів за Є.М. Гофунгом, КМІ (Е.С. Яворська, Л.І. Урбанович, 1964), МКХ-10. Поняття зворотних та незворотних форм.
32. Методи обстеження хворого на пульпіт: основні і додаткові.
33. Симптоматика гострого, хронічного і загостреного хронічного пульпіту. Механізм виникнення болю при пульпіті.
34. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика гіперемії пульпи. Обґрунтування вибору методу лікування.
35. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика гострого обмеженого пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування.
36. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика гострого дифузного пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування.
37. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика гострого гнійного пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування. Перша допомога.
38. Причини виникнення та клінічні прояви гострого травматичного пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування.
39. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика хронічного фіброзного пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування.
40. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика хронічного гіпертрофічного пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування.
41. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика хронічного конкрементозного пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування.
42. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика хронічного гангренозного пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування.
43. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика загострення хронічного пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування.
44. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика пульпіту, ускладненого періодонтитом. Обґрунтування вибору методу лікування.
45. Запалення та некроз пульпи в інтактних та запломбованих зубах: причини, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
46. Біологічний метод лікування пульпіту. Визначення. Показання та протипоказання. Послідовність та особливості етапів лікування. Обґрунтування вибору лікувальних паст.
47. Знеболення при лікуванні пульпіту: види, показання. Групи анестетиків, механізм дії, порівняльна характеристика щодо ефективності та токсичності. Премедикація: поняття, лікарські речовини, особливості проведення.
48. Хірургічні методи лікування пульпіту. Різновиди, показання до застосування, позитивні та негативні аспекти. Невідкладна допомога при гострих формах пульпіту.
49. Вітальна ампутація: визначення, показання, протипоказання. Послідовність та особливості етапів лікування. Можливі ускладнення.
50. Вітальна екстирпація: визначення, показання та протипоказання. Послідовність та особливості етапів лікування. Можливі ускладнення.
51. Девітальна екстирпація. Визначення, показання та протипоказання. Послідовність та особливості етапів лікування. Можливі ускладнення.
52. Комбінований метод лікування пульпіту. Визначення, послідовність та особливості лікування.
53. Девітальна ампутація. Визначення. Показання та протипоказання. Ефективність методу. Послідовність та особливості етапів лікування.

54. Препарування кореневих каналів при лікуванні пульпітів. Сучасні методи та інструменти, які використовуються для інструментарії каналів при лікуванні пульпітів. Ендодонтичний інструментарій: класифікація, стандарти ISO. Призначення, правила застосування.
55. Сучасні методи та речовини для медикаментозної обробки кореневих каналів при лікуванні пульпітів.
56. Методи обробки інструментально непрохідних кореневих каналів: медикаментозні засоби для хімічного розширення, муміфікації пульпи та імпрегнації непрохідних кореневих каналів.
57. Способи пломбування кореневих каналів з використанням сучасних методів та технологій при лікуванні пульпітів. Помилки та ускладнення. Вибір силера для пломбування кореневих каналів при пульпіті: групи, властивості, показання до застосування, методика пломбування.
58. Використання фізичних методів у діагностиці і лікуванні пульпітів. Депофорез кореневих каналів. Недоліки та можливі ускладнення.
59. Помилки та ускладнення при лікуванні пульпіту: їх причини, заходи запобігання та способи усунення.
60. Будова і функції періодонту. Вікові зміни періодонту, що мають значення у клініці.
61. Періодонтит. Визначення, етіологія та патогенез. Класифікація періодонтитів за І.Г. Лукомським, М.І. Грошиковим, С.А. Вайндрухом, МКХ-10.
62. Методи обстеження хворого на періодонтит.
63. Симптоматика гострого, хронічного і загостреного хронічного періодонтиту.
64. Причини розвитку та клінічні прояви верхівкового медикаментозного періодонтиту.
65. Причини розвитку та клінічні прояви гострого верхівкового травматичного періодонтиту.
66. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика гострого серозного верхівкового періодонтиту.
67. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика гострого гнійного верхівкового періодонтиту.
68. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика хронічного фіброзного верхівкового періодонтиту.
69. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика хронічного гранулюючого верхівкового періодонтиту.
70. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика хронічного гранулематозного верхівкового періодонтиту.
71. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика загострення хронічного верхівкового періодонтиту.
72. Анатомічні особливості будови порожнини зуба і кореневих каналів зубів верхньої і нижньої щелепи, що мають значення при лікуванні пульпіту і періодонтиту. Методи визначення довжини кореневого каналу.
73. Лікування гострого серозного верхівкового періодонтиту інфекційної етіології: принцип лікування, послідовність та особливості етапів лікування.
74. Лікування гострого травматичного верхівкового періодонтиту. Особливості лікування в залежності від виду травми.
75. Лікування гострого медикаментозного верхівкового періодонтиту. Послідовність та особливості етапів лікування, антидот-терапія.
76. Лікування гострого верхівкового гнійного періодонтиту. Послідовність та особливості етапів. Невідкладна допомога.
77. Лікування хронічного фіброзного верхівкового періодонтиту. Послідовність та особливості етапів лікування.

78. Лікування хронічного верхівкового гранулюючого періодонтиту в одне відвідування: показання, методика. Послідовність та особливості етапів лікування. Вибір пломбувальних матеріалів та методу пломбування кореневого каналу.
79. Послідовність та особливості етапів лікування хронічного гранулематозного верхівкового періодонтиту. Методи впливу на за апікальне вогнище інфекції.
80. Лікування загострення хронічного верхівкового періодонтиту. Послідовність та особливості етапів лікування.
81. Послідовність та особливості етапів лікування загострення хронічного періодонтиту, ускладненого періоститом та кореневою кістою.
82. Лікування хронічного верхівкового періодонтиту в скорочені терміни. Показання. Послідовність та особливості етапів лікування.
83. Особливості інструментальної обробки корневих каналів при лікуванні періодонтиту. Сучасні ендодонтичні інструменти. Сучасні способи проходження і розширення корневих каналів при лікуванні періодонтиту.
84. Особливості медикаментозної обробки корневих каналів при лікуванні періодонтиту. Вибір препаратів. Протоколи іригації корневих каналів.
85. Способи пломбування корневих каналів при лікуванні періодонтитів. Особливості вибору силерів та методу obturaції каналів за допомогою філерів (метод центрального штифта, вертикальної і латеральної конденсації гутаперчі). Тимчасове пломбування при лікуванні періодонтиту: показання, методика проведення, вибір матеріалів.
86. Поняття реставрації зубів. Планування побудови реставрації зубів після ендодонтичного лікування.
87. Хірургічні методи лікування періодонтиту: показання, протипоказання, методика проведення.
88. Використання фізичних методів в діагностиці і комплексній терапії періодонтитів: показання, протипоказання, особливості призначення, методика проведення.
89. Помилки та ускладнення при ендодонтичному лікуванні верхівкового періодонтиту. Профілактика, способи усунення.

Література:

1. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача / А.К. Николишин. – Полтава: Дивосвіт, 2017. – 232 с.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. – 439 с.
4. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
5. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
6. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
7. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.

8. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
9. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook / M. Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S. A. Shnayder [et.al.]; ed. by A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
10. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook edited by Prof. A.V. Borysenko / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. – 2nd edition, 2020, 384 p. ISBN: 978-617-505-788-9.
11. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача / А.К. Николишин. – Полтава: Дивосвіт, 2017. - 232 с.

Модуль 2. “Хвороби пародонта. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика”

Хвороби пародонта. Систематика хвороб пародонта. Особливості обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Запальні захворювання тканин пародонта (папіліт, гінгівіт, локалізований пародонтит). Дистрофічно-запальні та дистрофічні захворювання тканин пародонта (генералізований пародонтит, пародонтоз). Профілактика та диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонта.

Тема 1. Пародонт. Визначення поняття. Анатомія, гістологія, фізіологія пародонта, захисні механізми. Захворювання тканин пародонта. Термінологія, класифікації хвороб пародонта

Питання визначення поняття «пародонт». Будова тканин пародонта. Топографо-анатомічні, структурні та функціональні особливості тканин пародонта. Анатомія та фізіологія пародонта. Будуть обговорені питання будови ясен, періодонта, кістки альвеолярного відростка щелеп. Кровообіг та іннервація пародонта. Функції пародонта. Вікові зміни пародонта. Класифікації захворювань пародонта (ARPA, BOOЗ тощо). Буде представлена класифікація захворювань тканин пародонту та періімплантних тканин (EFP & AAP World Workshop, 2017). Класифікація захворювань пародонта НМУ (М.Ф. Данилевського, 1994). Приділятиметься увага значенню наукових праць професорів І.О. Новіка, М.Ф. Данилевського та їх учнів у розвитку сучасної пародонтології.

Знати:

1. Визначення поняття та функції пародонта.
2. Топографо-анатомічна та морфологічна будова, функції ясен.
3. Топографо-анатомічна та морфологічна будова зубо-ясенної борозни. Ясенна рідина. Механізм утворення, склад, функціональне значення.
4. Топографо-анатомічна, морфологічна будова та функції періодонта.
5. Топографо-анатомічна, морфологічна будова та функції цементу кореня зуба.
6. Топографо-анатомічна, морфологічна будова та функції коміркового відростку.
7. Особливості кровообігу тканин пародонта.
8. Особливості лімфообігу тканин пародонта.
9. Особливості іннервації тканин пародонта.
10. Захисні механізми тканин пародонту. Специфічні та неспецифічні фактори захисту.
11. Загальні принципи, що покладені в основу створення класифікацій захворювань тканин пародонта.
12. Класифікація захворювань тканин пародонта за Данилевським М. Ф., 1994. Принципи, що покладені в основу даної класифікації.
13. Класифікація захворювань тканин пародонта МКХ-10, 2007. Принципи, що покладені в основу даної класифікації.

14. Класифікація захворювань тканин пародонту та періімплантних тканин (EFP & AAP World Workshop, 2017).

15. Дати визначення термінам “папіліт”, “гінгівіт”, “пародонтит”, “пародонтоз”.

Вміти:

1. Проводити суб’єктивне обстеження стоматологічного хворого.
2. Проводити об’єктивне обстеження стоматологічного хворого (огляд, пальпацію, перкусію, зондування).
3. Заповнювати медичну документацію.

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.: за ред. А.В. Борисенка. - К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.
2. Терапевтична стоматологія: підручник у 4 т. Захворювання пародонта: Підручник для мед. ВНЗ III-IV рів. акред. / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.] / За редакцією А.В. Борисенка. Т. 3. – К.: Медицина, 2008. – 616 с.
3. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
4. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
7. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
8. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
9. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
10. Терапевтична стоматологія: підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рів. акред. / За редакцією А.К. Ніколішина. – Т.1. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 680 с.
11. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
12. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
13. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
14. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 2. Ротова рідина, слина, ясенна рідина: склад, функціональне значення. Залежність складу слини від екзо- та ендогенних факторів

Будуть обговорені поняття “слина” і “ротова рідина”. Звернено увагу на слинні залози та особливості білкового складу їх секретів. Біологічну роль слини: мінералізуюча, захисна, трофічна, регуляторна, травна, буферна функції. Фізико-хімічні властивості слини (ротової рідини). Неорганічні компоненти слини, їх характеристика та значення для біохімії зубів. Органічні компоненти слини та їх біологічна роль. Питання характеристики буферних властивостей слини; можливі причини зміни рН та наслідки цих змін. Головні механізми нервової та гуморальної регуляції слиновиділення; залежність складу слини від нервової регуляції, стану внутрішнього середовища. Роль гуморальних факторів в регуляції складу слини: гормонів гіпофізу, наднирникових залоз. Особливості складу гінгівальної рідини. Зміни біохімічного складу гінгівальної рідини при стоматологічних захворюваннях. Особливий акцент буде зроблено на особливостях мікробіоценозу ясенної рідини та місцевого імунітету порожнини рота залежно від стану зубів та тканин пародонта. Буде розглянуто вплив екзо- та ендогенних факторів на склад слини, біологічна залежність даних процесів.

Знати:

1. Біологічну роль слини: мінералізуючу, захисну, трофічну, регуляторну, травну, буферну.
2. Фізико-хімічні властивості слини (ротової рідини).
3. Неорганічні компоненти слини, їх характеристика та значення для біохімії зубів.
4. Органічні компоненти слини та їх біологічна роль
5. Відмінність складу слини та ротової рідини.
6. Гінгівальна рідина, хімічний склад, біологічна роль. Клінічна оцінка складу гінгівальної рідини.
7. Зміни біохімічного складу гінгівальної рідини при стоматологічних захворюваннях.

Вміти:

1. Аналізувати відповідність структури біоорганічних сполук (слини, ротової рідини, ясенної рідини) фізіологічним функціям, які вони виконують в організмі людини.
2. Вміти використовувати знання хімічного складу слини для оцінки функції слинних залоз, стану органів ротової порожнини і нейрогуморальних порушень.
3. Класифікувати результати біохімічних досліджень та зміни біохімічних і ферментативних показників, що застосовуються для діагностики найпоширеніших хвороб людини.

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.: за ред. А.В. Борисенка. - К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.
2. Терапевтична стоматологія: підручник у 4 т. Захворювання пародонта: Підручник для мед. ВНЗ III-IV рів. акред. / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.] / За редакцією А.В. Борисенка. Т. 3. – К.: Медицина, 2008. – 616 с.
3. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
4. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМП”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
7. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.

8. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
9. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
10. Терапевтична стоматологія: підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рів. акред. / За редакцією А.К. Ніколішина. – Т.1. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 680 с.
11. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по therap. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
12. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
13. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
14. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 3. Особливості обстеження хворих з патологією тканин пародонта

Питання обстеження хворого із захворюваннями пародонта. Анамнез, огляд хворого. Огляд порожнини рота і тканин пародонта. Оцінка стану ясен (проба Шіллера-Писарева, оцінка кровоточивості); ясенних та пародонтальних кишень (визначення глибини, вмісту, характеру ексудату). Важливість визначення стану зубів та прикусу (патологічна рухомість зубів). Виявлення місцевих подразнюючих факторів, травматичної оклюзії. Індексна оцінка стану тканин пародонта. Індeksi зворотні, незворотні та комбіновані. Індeksi, що визначають ступінь запалення ясен (індекс ПМА (РМА), пародонтальний індекс ПІ (РІ), гінгівальний індекс), ступінь деструкції пародонта, кількість бляшок, кількість зубного каменю. Гігієнічні індeksi: за S.P. Ramfjord (1967), J. Sillness, H. Loe (1964), J.C. Green, J.R. Vermillion (1960), Ю.А. Федоровим і В.В. Володкіною (1971). Пародонтальний індекс CPITN – Community Periodontal Index of Treatment Needs. Методики визначення індeksiв. Функціональні методи обстеження пародонта (проба В.І. Кулаженко, Р.Є. Кавецького, Роттера, пухирна, гістамінова, алергологічні проби), стоматоскопія, біомікроскопія, реографія. Лабораторні методи діагностики: цитологічні, мікробіологічні, біохімічні та імунологічні, морфологічні. Міграція лейкоцитів у порожнину рота за М.А. Ясиновським, цитологічне та мікробіологічне дослідження вмісту пародонтальних кишень. Особливий акцент буде приділено сучасним високоточним методам діагностики захворювань тканин пародонта (Система «Florida Probe» та ін.). Будуть обговорені рентгенологічні методи діагностики.

Знати:

1. Схема обстеження хворого з патологією тканин пародонта.
2. Суб'єктивне обстеження хворого з патологією тканин пародонта.
3. Об'єктивне обстеження хворого з патологією тканин пародонта. Основні клінічні методи (огляд, пальпація, перкусія, пародонтальне зондування).
4. Об'єктивне обстеження хворого з патологією тканин пародонта. Спеціальні клінічні методи (проба Парма, бензидинова проба, проба Писарева-Шіллера, візуалізація зубних відкладень).

5. Зубні відкладення. Вплив на тканини пародонта. Методи діагностики.
6. Рентгенодіагностика хворого з патологією тканин пародонта.
7. Помилки, що виникають під час діагностики захворювань тканин пародонта, методи запобігання.
8. Розчини, що використовують для визначення стоматологічних індексів. Призначення.
9. Індексна оцінка стану тканин пародонту. Групи індексів та індекси, що до них відносять.
10. Індекс гігієни порожнини рота за Федоровим-Володкіною, 1971.
11. Спрощений індекс гігієни порожнини рота за Грін-Вермільйон – OHI-S (Oral Hygiene Index- Simlified, Green-Vermillion, 1964).
12. Проба Шіллера-Писарева.
13. Папілярно-маргінально-альвеолярний індекс РМА (за I. Schour і M. Massler, 1948 (в модифікації Parma, 1960)).
14. Індекс гінгівіту GI (за Silness-Löe, 1967).
15. Індекс кровоточивості ясен SBI (за Mühlemann & Son, 1971).
16. Індекс кровоточивості ясен SBI (за Mühlemann & Son, 1971) модифікований.
17. Пародонтальний індекс PI (за A.L. Rassel, 1956).
18. Комунальний індекс потреби в лікуванні хвороб пародонта, CPITN (Community Periodontal Index of Treatment Needs, CPITN).
19. Комплексний пародонтальний індекс КПП (за П.А. Леусом, 1989).
20. Методику визначення стійкості капілярів ясен (проба Кулаженко).
21. Методику дослідження ясенної рідини.
22. Методику проведення біомікроскопії.
23. Методику проведення реопародонтографії.
24. Переваги і недоліки контактної рентгенографії в діагностиці захворювань пародонту.
25. Переваги і недоліки панорамної рентгенографії.
26. Переваги і недоліки рентгенографії з використанням контрастних мас.
27. Переваги і недоліки комп'ютерної томографії.
28. Цитологічні методи для діагностики захворювань пародонту.
29. Морфологічні методи для діагностики захворювань пародонту.
30. Мікробіологічні методи для діагностики захворювань пародонту.
31. Біохімічні методи для діагностики захворювань пародонту.
32. Імунологічні методи для діагностики захворювань пародонту.

Вміти:

10. Скласти план обстеження хворого з патологією тканин пародонта.
11. Продемонструвати навички роботи стоматологічними інструментами та обладнанням. Провести основні клінічні методи обстеження (огляд, пальпацію, пародонтальне зондування) хворого з патологією тканин пародонта.
12. Провести спеціальні клінічні методи обстеження (проба Парма, Шіллера-Писарева, візуалізацію зубних відкладень) хворого з патологією тканин пародонта.
13. Описати та проаналізувати ортопантограму.
14. Вміти визначити, обчислити та інтерпретувати:
 - Індекс гігієни порожнини рота за Федоровим-Володкіною, 1971.
 - Спрощений індекс гігієни порожнини рота за Грін-Вермільйон – OHI-S (Oral Hygiene Index- Simlified, Green-Vermillion, 1964).
 - Пробу Шіллера-Писарева.
 - Папілярно-маргінально-альвеолярний індекс РМА (за I. Schour і M. Massler, 1948 (в модифікації Parma, 1960)).
 - Індекс гінгівіту GI (за Silness-Löe, 1967).
 - Індекс кровоточивості ясен SBI (за Mühlemann & Son, 1971).
 - Індекс кровоточивості ясен SBI (за Mühlemann & Son, 1971) модифікований.

- Індекс кровоточивості сосочків PBI (за Mühlemann & Saxer, 1977).
 - Пародонтальний індекс PI (за A.L. Rassel, 1956).
 - Комуніальний індекс потреби в лікуванні хвороб пародонта, CPITN (Community Periodontal Index of Treatment Needs, CPITN).
 - Комплексний пародонтальний індекс КПП (за П.А. Леусом, 1989).
15. Провести функціональні методи обстеження (реопародонтографію, полярографію, капіляроскопію, фотоплетизмографію, проби по Кулаженко і Роттеру і ін.). Співставити їх значення для постановки остаточного клінічного діагнозу.
 16. Розрізнити зміни на рентгенограмі в нормі та при хворобах пародонта. Визначити типи резорбції кісткової тканини за рентгенограмою.
 17. Під час проведення клінічного обстеження хворого встановити остаточний діагноз із застосуванням рентгенограми.
 18. Розрізнити клінічний аналіз крові в нормі та при хворобах пародонта.
 19. При опитуванні пацієнта звернути увагу на рекомендаціях при підготовці до лабораторних методів дослідження.
 20. Під час проведення клінічного обстеження хворого встановити попередній діагноз за пробою Ясиновського в модифікації Сенаторової.
 21. Провести курацію хворого із захворюваннями тканин пародонту і визначити етіологічний чинник за біохімічними та клінічними показниками крові і сечі.

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.: за ред. А.В. Борисенка. - К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.
2. Терапевтична стоматологія: підручник у 4 т. Захворювання пародонта: Підручник для мед. ВНЗ III-IV рів. акред. / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.] / За редакцією А.В. Борисенка. Т. 3. – К.: Медицина, 2008. – 616 с.
3. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
4. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМГ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
7. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
8. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
9. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
10. Терапевтична стоматологія: підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рів. акред. / За редакцією А.К. Ніколішина. – Т.1. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 680 с.
11. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.

12. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
13. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
14. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 4. Папіліт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика

Проблема розповсюдженості, етіологічних та тригерних факторів ризику папіліту. Основні ланки патогенезу. Локалізація патологічного процесу, глибина ураження тканин пародонту. Класифікація папіліту М.Ф. Данилевського (1994). Будуть обговорені клінічні форми папіліту: катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний та атрофічний. Патоморфологічні зміни в яснах при кожній формі. Клінічні прояви та діагностичні критерії папіліту. Етіотропне, патогенетичне та симптоматичне лікування. Особливу увагу буде приділено індивідуальній профілактиці папіліту.

Знати:

1. Визначення поняття «папіліт».
2. Класифікація запальних захворювань пародонта за М.Ф. Данилевським, 1994.
3. Етіологія та патогенез гострого та хронічного папіліту.
4. Місцеві травмуючі чинники та їх роль у розвитку папіліту. Значення мікрофлори у розвитку захворювань пародонта.
5. Клінічні ознаки папіліту (катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного та атрофічного).
6. Методи діагностики папіліту.
7. Диференціальна діагностика папіліту (внутрішньо- та позасиндромна).
8. Основні принципи лікування хворого на папіліт. Етіотропне, патогенетичне та симптоматичне лікування.
9. Роль гігієни порожнини рота у лікуванні хворого на папіліт.
10. Місцеве лікування хворого на папіліт. Основні групи лікарських засобів, що застосовуються для лікування хворих на папіліт. Вибір лікарських засобів в залежності від клінічної форми захворювання.
11. Методи профілактики папіліту.

Вміти:

1. Провести суб'єктивне обстеження хворого на папіліт (визначити скарги, зібрати анамнез захворювання та життя).
2. Провести об'єктивне обстеження хворого на папіліт (зовнішній огляд, пальпацію лімфатичних вузлів; огляд порожнини рота).
3. Провести індексу оцінку стану тканин пародонта у хворого на папіліт (індекс Green-Vermillion, проба Шіллера-Писарева, індекс РМА (в модифікації Parma), індекс кровоточивості РВІ).
4. Призначити додаткові методи обстеження та консультацію інших спеціалістів (за показаннями).
5. Інтерпретувати дані лабораторного обстеження (гемограма, цитологічне дослідження вмісту ясенної кішечки, РАМ тощо).
6. Інтерпретувати дані рентгенологічного дослідження (ортопантомограми тощо).
7. Провести диференційну діагностику папіліту.

8. На підставі проведеного обстеження хворого обґрунтувати діагноз захворювання (попередній або заключний).
9. Скласти план комплексного лікування хворого на папіліт.
10. Провести видалення зубних відкладень у хворого на папіліт.
11. Призначити медикаментозне лікування хворому на папіліт.
12. Обґрунтувати вибір лікувальних засобів. Зазначити засіб, форму застосування, дозу, кількість прийомів, термін лікування.
13. Провести місцеве медикаментозне лікування хворого на папіліт (зрошення, іригація, аплікація).
14. Створити алгоритм індивідуальної гігієни порожнини рота для хворого на папіліт.

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.: за ред. А.В. Борисенка. - К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.
2. Терапевтична стоматологія: підручник у 4 т. Захворювання пародонта: Підручник для мед. ВНЗ III-IV рів. акред. / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.] / За редакцією А.В. Борисенка. Т. 3. – К.: Медицина, 2008. – 616 с.
3. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
4. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
7. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
8. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
9. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
10. Терапевтична стоматологія: підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рів. акред. / За редакцією А.К. Ніколішина. – Т.І. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 680 с.
11. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
12. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
13. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
14. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 5. Гінгівіт. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика різних форм гінгівіту

Катаральний гінгівіт: визначення, класифікація. Основні етіологічні фактори, що спричиняють катаральний гінгівіт. Обговорено місцеві подразнювальні чинники та їх вплив на тканини пародонта. Роль мікробного фактору у розвитку катарального гінгівіту. Патогенез катарального гінгівіту. Фази запального процесу. Яка фаза превалює в залежності від перебігу катарального гінгівіту та чим вона характеризується. Механізм розвитку запального процесу в яснах при гострому та хронічному катаральному гінгівіті. Морфологічні зміни ясен при катаральному гінгівіті (гостре та хронічне запалення ясен). Клінічні ознаки гострого та хронічного катарального гінгівіту. Буде приділена увага можливим загальносоматичним клінічним змінам у хворих на катаральний гінгівіт. Методи діагностики катарального гінгівіту. Обґрунтування доцільності призначення додаткових методів діагностики. Принципи диференційної діагностики катарального гінгівіту. Диференціювання самостійного катарального гінгівіту та симптоматичного катарального гінгівіту при дистрофічно-запальних захворюваннях пародонта. Сучасні підходи до лікування катарального гінгівіту. Нефармакологічні та фармакологічні методи лікування. Методи профілактики. Особливості первинної та вторинної профілактики.

Гіпертрофічний гінгівіт: поширеність, фактори ризику. Етіологічні фактори, що зумовлюють розвиток гіпертрофічного гінгівіту. Роль дисфункції ендокринної системи у розвитку гіпертрофічного гінгівіту. Механізми розвитку запального процесу в яснах при гіпертрофічному гінгівіті. Морфологічні зміни ясен при хронічному гіпертрофічному гінгівіті (гранулююча та фіброзна форми). Відмінності клінічних ознак фіброзної та гранулюючої форм хронічного гіпертрофічного гінгівіту. Методи діагностики гіпертрофічного гінгівіту. Принципи диференційної діагностики гіпертрофічного гінгівіту, внутрішньо- та позасиндромна. Принципи лікування гіпертрофічного гінгівіту. Вибір методу місцевого лікування гіпертрофічного гінгівіту залежно від форми та ступеня захворювання. Буде визначено суть хірургічного лікування гіпертрофічного гінгівіту, методи, показання, протипоказання.

Виразково-некротичний гінгівіт: епідеміологія, поширеність. Основні етіологічні фактори, що спричиняють виразково-некротичний гінгівіт. Роль мікробного фактору у розвитку виразково-некротичного гінгівіту. Особливості патогенезу та патоморфологічних змін ясен при виразково-некротичному гінгівіті. Загальні та місцеві клінічні ознаки. Діагностика. Додаткові лабораторні методи, що застосовуються при діагностиці виразково-некротичного гінгівіту, важливість їх призначення. Буде зроблено акцент на диференційній діагностиці виразково-некротичного гінгівіту зі змінами ясен при захворюваннях крові (лейкоз, агранулоцитоз), отруєнні солями важкими металів (Zn, Cu, Pb) та гінгівостоматитом Венсана. Обговорено принципи терапії на основі окремих клінічних ситуацій, клінічна фармакологія специфічних антибактеріальних препаратів та особливості призначення в певних групах пацієнтів. Прогноз. Профілактика.

Атрофічний гінгівіт: причини виникнення та класифікація. Етіологія та патогенетичні ланки розвитку. Патоморфологічні зміни в яснах. Буде приділено увагу клінічним симптомам атрофічного гінгівіту. Діагностика, диференційна діагностика та методи лікування. Прогноз та профілактичні заходи.

Знати:

1. Класифікацію запальних захворювань пародонта за М.Ф. Данилевським, 1994.
2. Визначення поняття «катаральний гінгівіт», «гіпертрофічний гінгівіт», «виразково-некротичний гінгівіт», «атрофічний гінгівіт».
3. Етіологія та патогенез катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного та атрофічного гінгівіту.
4. Клінічні ознаки гострого катарального, виразково-некротичного гінгівіту.

5. Клінічні ознаки хронічного катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного та атрофічного гінгівіту.
6. Методи діагностики катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного та атрофічного гінгівіту.
7. Диференційна діагностика катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного та атрофічного гінгівіту.
8. Основні принципи лікування хворого на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний та атрофічний гінгівіт.
9. Методи місцевого лікування катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного та атрофічного гінгівіту залежно від перебігу захворювання.
10. Групи лікарських засобів, що застосовуються для лікування хворих на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний та атрофічний гінгівіт. Представники лікувальних засобів кожної групи.
11. Загальна терапія хворого на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний та атрофічний гінгівіт.
12. Методи профілактики різних форм гінгівітів.

Вміти:

1. Провести суб'єктивне обстеження хворого на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний гінгівіт (визначити скарги, зібрати анамнез захворювання та життя).
2. Провести об'єктивне обстеження хворого на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний гінгівіт (зовнішній огляд, пальпацію лімфатичних вузлів; огляд порожнини рота).
3. Провести індексну оцінку стану тканин пародонта у хворого на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний гінгівіт (індекс Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, проба Шіллера-Писарева, індекс РМА (в модифікації Parma), індекс кровоточивості SBI).
4. Призначити додаткові методи обстеження та консультацію інших спеціалістів (за показаннями). Інтерпретувати дані лабораторного обстеження (гемограма, цитологічне дослідження вмісту ясенної кишені, РАМ тощо).
5. Інтерпретувати дані рентгенологічного дослідження (ортопантомограми тощо).
6. Провести диференційну діагностику катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного гінгівіту.
7. На підставі результатів обстеження хворого обґрунтувати діагноз захворювання (попередній або заключний).
8. Скласти план комплексного лікування хворого на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний гінгівіт.
9. Провести видалення зубних відкладень у хворого на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний гінгівіт.
10. Призначити медикаментозне лікування хворому на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний гінгівіт. Обґрунтувати вибір лікувальних засобів. Зазначити засіб, форму застосування, дозу, кількість прийомів, термін лікування.
11. Провести місцеве медикаментозне лікування хворого на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний гінгівіт (зрошення, іригація, аплікація).
12. Створити алгоритм індивідуальної гігієни порожнини рота для хворого на катаральний, гіпертрофічний, виразково-некротичний гінгівіт.

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.: за ред. А.В. Борисенка. - К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.

2. Терапевтична стоматологія: підручник у 4 т. Захворювання пародонта: Підручник для мед. ВНЗ III-IV рів. акред. / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.] / За редакцією А.В. Борисенко. Т. 3. – К.: Медицина, 2008. – 616 с.
3. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
4. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
7. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
8. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
9. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
10. Терапевтична стоматологія: підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рів. акред. / За редакцією А.К. Ніколішина. – Т.1. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 680 с.
11. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
12. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
13. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
14. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 6. Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, лікування та профілактика

Поняття «локалізований пародонтит». Класифікація. Буде приділена увага етіологічним факторам, що зумовлюють розвиток локалізованого пародонтиту. Питання патогенезу локалізованого пародонтиту. Клініко-рентгенологічні ознаки локалізованого пародонтиту різного ступеня важкості та перебігу. Методи діагностики локалізованого пародонтиту. Буде приділено увагу правильному формулюванню діагнозу «локалізований пародонтит» з урахуванням ділянки ураження, ступеня розвитку процесу, перебігу, наявності симптоматичного папіліту (гінгівіту). Диференційної діагностика. Принципи лікування локалізованого пародонтиту. Питання ролі усунення місцевих ушкоджувальних чинників у лікуванні хворого на локалізований пародонтит. Профілактичні заходи.

Знати:

1. Класифікація захворювань пародонта за Данилевським М. Ф., 1994. Визначення поняття «локалізований пародонтит».

2. Етіологія та патогенез локалізованого пародонтиту. Роль місцевих травмуючих факторів у розвитку локалізованого пародонтиту.
3. Клінічні ознаки гострого локалізованого пародонтиту.
4. Клініко-рентгенологічні ознаки локалізованого пародонтиту (початкового, I, II, III ступеня) хронічного перебігу.
5. Клініко-рентгенологічні ознаки локалізованого пародонтиту (початкового, I, II, III ступеня) загостреного перебігу.
6. Методи діагностики локалізованого пародонтиту.
7. Диференційна діагностика локалізованого пародонтиту.
8. Методи місцевого лікування локалізованого пародонтиту залежно від перебігу, форми та ступеня розвитку захворювання.
9. Групи лікувальних засобів, що застосовуються для лікування хворих на локалізований пародонтит. Зазначте декілька представників лікувальних засобів кожної групи.
10. Методи профілактики.

Вміти:

1. Провести суб'єктивне обстеження хворого на локалізований пародонтит (визначити скарги, зібрати анамнез захворювання та життя).
2. Провести об'єктивне обстеження хворого на локалізований пародонтит (зовнішній огляд, пальпацію лімфатичних вузлів; огляд порожнини рота).
3. Провести індексну оцінку стану тканин пародонта у хворого на локалізований пародонтит (індекс Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, проба Шіллера-Писарева, індекс РМА (в модифікації Parma), індекс кровоточивості SBI, PI за Рассел).
4. Призначити додаткові методи обстеження та консультацію інших спеціалістів (за показаннями). Інтерпретувати дані лабораторного обстеження (гемограма, аналіз крові на цукор, цитологічне дослідження вмісту ясенної кишені, РАМ тощо).
5. Інтерпретувати дані рентгенологічного дослідження (ортопантомограми тощо).
6. Провести диференційну діагностику локалізованого пародонтиту.
7. На підставі результатів обстеження хворого обґрунтувати діагноз захворювання (попередній або заключний).
8. Скласти план комплексного лікування хворого на локалізований пародонтит.
9. Провести усунення місцевих подразнювальних чинників у хворого на локалізований пародонтит.
10. Призначити медикаментозне лікування хворому на локалізований пародонтит.
11. Обґрунтувати вибір лікувальних засобів. Зазначити засіб, форму застосування, дозу, кількість прийомів, термін лікування.
12. Провести місцеве медикаментозне лікування хворого на локалізований пародонтит (зрошення, іригація, аплікація, інстиляція).
13. Призначити хворому на локалізований пародонтит хірургічне, ортопедичне, фізіотерапевтичне лікування (за показаннями).

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.: за ред. А.В. Борисенка. - К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.
2. Терапевтична стоматологія: підручник у 4 т. Захворювання пародонта: Підручник для мед. ВНЗ III-IV рів. акред. / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.] / За редакцією А.В. Борисенка. Т. 3. – К.: Медицина, 2008. – 616 с.
3. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
4. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.

5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
7. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
8. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
9. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
10. Терапевтична стоматологія: підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рів. акред. / За редакцією А.К. Ніколішина. – Т.1. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 680 с.
11. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по therap. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
12. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
13. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovyt'ska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
14. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 7. Етіологія і патогенез дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Роль місцевих та загальних факторів

Питання поширеності дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Питання класифікації дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Місцеві подразники тканин пародонта. Буде приділена увага значенню мікрофлори у розвитку дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Значення судинних порушень та мікроциркуляції тканин пародонта в патогенезі захворювань пародонта. Роль дефіциту вітамінів А, С, Е у патогенезі захворювань пародонта. Структурно-функціональні зміни тканин пародонта при генералізованому пародонтиті. Значення праць Д.А. Ентіна, А.І. Євдокімова, І.Й. Новика, М.Ф. Данилевського, І.С. Мащенко та інших у вивченні питань етіології і патогенезу захворювань пародонта.

Знати:

1. Основні етіологічні фактори, що спричиняють генералізований пародонтит.
2. Місцеві подразнювальні чинники та обґрунтувати їх вплив на тканини пародонта.
3. Основні пародонтопатогенні мікроорганізми. Їх значення у виникненні захворювання.
4. Вплив загальносоматичних захворювань на стан тканин пародонта.
5. Механізм розвитку хронічного запально-дистрофічного процесу в тканинах пародонта.
6. Патоморфологічні зміни на різних стадіях розвитку запально-дистрофічного процесу.

7. Роль праць Д.А. Ентіна, А.І. Євдокімова, І.Й. Новика, М.Ф. Данилевського, І.С. Машенко та інших у вивченні питань етіології і патогенезу захворювань пародонта.

Вміти:

1. Визначити основні етіологічні чинники у розвитку запально-дистрофічного процесу у конкретній клінічній ситуації.
2. Оцінити роль місцевих та загальних етіологічних факторів.
3. Обґрунтувати важливість направлення до суміжних спеціалістів, для виявлення загально соматичної патології.

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.: за ред. А.В. Борисенка. - К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.
2. Терапевтична стоматологія: підручник у 4 т. Захворювання пародонта: Підручник для мед. ВНЗ III-IV рів. акред. / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.] / За редакцією А.В. Борисенка. Т. 3. – К.: Медицина, 2008. – 616 с.
3. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
4. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
6. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
7. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
8. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
9. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. – 260 с.
10. Терапевтична стоматологія: підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рів. акред. / За редакцією А.К. Ніколішина. – Т.1. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 680 с.
11. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терапев. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
12. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
13. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
14. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 8. Генералізований пародонтит. Загальні ознаки захворювання. Клініка, діагностика, диференційна діагностика генералізованого пародонтиту різних ступенів тяжкості

Будуть розглянуті основні симптомокомплекси генералізованого пародонтиту. Частота симптоматичних гінгівітів різних клінічних форм. Пародонтальна кишень, методи диференціювання з ясенною (несправжньою) кишенею. Буде обговорено механізм виникнення справжніх кишень та особливості патоморфологічних змін у них. Види травматичної оклюзії. Питання прогресуючої резорбції кістки альвеолярного відростка щелеп, види резорбції, особливості перебігу у хворих із супутніми захворюваннями. Клініко-рентгенологічні та лабораторні показники генералізованого пародонтиту хронічного та загостреного перебігу різних ступенів важкості. Диференційна діагностика.

Знати:

1. Визначення поняття «генералізований пародонтит».
2. Класифікація захворювань пародонта (Данилевський М. Ф., 1994).
3. Етіологія та патогенез генералізованого пародонтиту хронічного та загостреного перебігу.
4. Клініко-рентгенологічні ознаки генералізованого пародонтиту початкового, I, II, III ступенів важкості, загостреного перебігу.
5. Клініко-рентгенологічні ознаки генералізованого пародонтиту початкового, I, II, III ступенів важкості, хронічного перебігу.
6. Методи діагностики генералізованого пародонтиту різних ступенів важкості.
7. Основні лабораторні та індексні показники.
8. Диференційна діагностика генералізованого пародонтиту.

Вміти:

1. Провести суб'єктивне обстеження хворого на генералізований пародонтит (визначити скарги, зібрати анамнез захворювання та життя).
2. Провести об'єктивне обстеження хворого на генералізований пародонтит (зовнішній огляд, пальпацію лімфатичних вузлів; огляд порожнини рота).
3. Провести індексну оцінку стану тканин пародонта у хворого на генералізований пародонтит (індекс Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, проба Шіллера-Писарева, індекс РМА (в модифікації Parma), індекс кровоточивості SBI, PI за Рассел).
4. Призначити додаткові методи обстеження та консультацію інших спеціалістів (за показаннями). Інтерпретувати дані лабораторного обстеження (гемограма, аналіз крові на цукор, цитологічне дослідження вмісту ясенної кишень, РАМ тощо).
5. Інтерпретувати дані рентгенологічного дослідження (ортопантомограми тощо).
6. Провести диференційну діагностику генералізованого пародонтиту.
7. На підставі результатів обстеження хворого обґрунтувати діагноз захворювання (попередній або заключний).

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.: за ред. А.В. Борисенка. - К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.
2. Терапевтична стоматологія: підручник у 4 т. Захворювання пародонта: Підручник для мед. ВНЗ III-IV рів. акред. / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.] / За редакцією А.В. Борисенка. Т. 3. – К.: Медицина, 2008. – 616 с.
3. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
4. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.
5. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.

6. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
7. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
8. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
9. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
10. Терапевтична стоматологія: підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рів. акред. / За редакцією А.К. Ніколішина. – Т.1. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 680 с.
11. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
12. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
13. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
14. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 9. Особливості перебігу генералізованого пародонтиту у хворих з супутньою патологією

Питання виявлення скарг, ознак з анамнезу та об’єктивного обстеження, які можуть вказати на присутність загальносоматичного захворювання. Особливості діагностики, основні симптоми та синдроми у хворих із захворюваннями тканин пародонта на тлі патології внутрішніх органів. Буде приділена увага ролі порушень обміну речовин, змін імунної, ендокринної, серцево-судинної, нервової та інших систем у патогенезі генералізованого пародонтиту.

Знати:

1. Як проявляється самостійна патологія на тканинах пародонту.
2. Які прояви на тканинах пародонту патології серцево-судинної системи.
3. Які прояви прояви на тканинах пародонту патології травної системи.
4. Які прояви прояви на тканинах пародонту патології ендокринної системи.
5. Які прояви на тканинах пародонту при порушенні імунологічної реактивності.
6. Які прояви на тканинах пародонту гіповітамінозів.
7. Які прояви на тканинах пародонту розладів сечостатевої системи
8. Алгоритм діагностики, лікування та профілактики хворих із захворюваннями тканин пародонта на тлі патології внутрішніх органів та систем.

Вміти:

1. Визначити прояви на тканинах пародонту самостійної патології.
2. Визначити прояви на тканинах пародонту патології серцево-судинної системи.
3. Визначити прояви на тканинах пародонту патології травної системи.

4. Визначити прояви на тканинах пародонту патології ендокринної системи.
5. Визначити прояви на тканинах пародонту при порушенні імунологічної реактивності.
6. Визначити прояви на тканинах пародонту гіповітамінозів.
7. Визначити прояви на тканинах пародонту розладів сечостатевої системи.

Література:

1. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 186 с.
2. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
3. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
4. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 104 с.
5. Борисенко А.В. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: Підручник для мед. ВНЗ I-III рівня акредитації / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка. – К.: ВСИ «Медицина», 2017. – 664 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
8. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
9. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.: за ред. А.В. Борисенка. - К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.
10. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
11. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
12. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
13. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
14. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 10. Пародонтоз. Клініка, діагностика, диференційна діагностика

Поняття «пародонтоз», класифікація, поширеність. Обговорення факторів ризику виникнення захворювання. Етіологічні фактори, що зумовлюють розвиток пародонтозу. Питання механізму розвитку хронічного дистрофічного процесу в тканинах пародонта. Клініко-рентгенологічні ознаки пародонтозу різних ступенів важкості. Методи діагностики

пародонтозу. Постановка діагнозу «Пародонтоз». Принципи диференційної діагностики пародонтозу.

Знати:

1. Визначення поняття «пародонтоз».
2. Класифікація захворювань тканин пародонта (М. Ф. Данилевський, 1994).
3. Етіологія та патогенез пародонтозу.
4. Клініко-рентгенологічні ознаки пародонтозу початкового ступеня.
5. Клініко-рентгенологічні ознаки пародонтозу I ступеня.
6. Клініко-рентгенологічні ознаки пародонтозу II ступеня.
7. Клініко-рентгенологічні ознаки пародонтозу III ступеня.
8. Методи діагностики пародонтозу. Основні лабораторні та індексні показники.
9. Диференційна діагностика пародонтозу.

Вміти:

1. Провести суб'єктивне обстеження хворого на пародонтоз (визначити скарги, зібрати анамнез захворювання та життя).
2. Провести об'єктивне обстеження хворого на пародонтоз (зовнішній огляд, пальпацію лімфатичних вузлів; огляд порожнини рота).
3. Провести індексну оцінку стану тканин пародонта у хворого на пародонтоз (індекс Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, проба Шіллера-Писарева, індекс РМА (в модифікації Рарма), індекс кровоточивості SBI, PI за Рассел).
4. Призначити додаткові методи обстеження та консультацію інших спеціалістів (за показаннями). Інтерпретувати дані лабораторного обстеження (гемограма, аналіз крові на цукор, РАМ тощо).
5. Інтерпретувати дані рентгенологічного дослідження (ортопантомограми тощо).
6. Провести диференційну діагностику пародонтозу.
7. На підставі результатів обстеження хворого обґрунтувати діагноз захворювання (попередній або заключний).

Література:

1. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.
2. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
3. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
4. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
5. Борисенко А.В. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: Підручник для мед. ВНЗ I-III рівня акредитації / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка. – К.: ВСИ «Медицина», 2017. – 664 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
8. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. – 260 с.

9. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.: за ред. А.В. Борисенка. - К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.
10. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
11. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по терап. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
12. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
13. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
14. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.
15. Nagel R. Cure Gum Disease Naturally: Heal and Prevent Periodontal Disease and Gingivitis with Whole Foods. / Ramiel Nagel, Alvin Danenberg. - Golden Child Publishing, 2015. – 242 p.

Тема 11. Ідіопатичні захворювання тканин пародонта

Питання поширеності прогресуючих ідіопатичних захворювань пародонта. Детальний аналіз етіологічних та патогенетичних механізмів розвитку ідіопатичних захворювань. Класифікація та систематизація ідіопатичних захворювань в залежності від ураження системи органів. Захворювання, що супроводжують хвороби крові: лейкоз, циклічна нейтропенія, агранулоцитоз. Гістіоцитоз Х: хвороба Летерера-Зіве, хвороба Хенда-Шюлера-Крісчена, еозинофільна гранулома (хвороба Таратінова). Захворювання, що супроводжують порушення обміну: хвороба Німанна-Піка, хвороба Гоше, синдром Папійона-Лефевра. Ураження пародонта при уроджених захворюваннях: хвороба Дауна, акаталазія, десмодонтоз. Буде приділена увага клінічним проявам захворювань в залежності від інтенсивності ураження; трактуванню результатів суб'єктивних та об'єктивних методів дослідження під час обстеження хворих; аналізу та синтезу результатів основних методів дослідження хворих. Особливий акцент буде покладено на складанні та обґрунтуванні плану обстеження суміжними спеціалістами; плану місцевих втручань в ділянці ураження; прогнозуванню ефективності проведеної терапії у хворих на прогресивні ідіопатичні захворювання.

Знати:

1. Класифікацію ідіопатичних захворювань тканин пародонта. Етіологія, патогенез.
2. Патологічні прояви в тканинах пародонту при лейкозі, агранулоцитозі, геморагічному ангіоматозі.
3. Патологічні прояви в тканинах пародонту при гістіоцитозах (хвороба Летерера-Зіве, хвороба Хенда-Шюлера-Крісчена, еозинофільна гранулома (хвороба Таратінова).
4. Патологічні прояви в тканинах пародонту при спадкових патологіях (хвороба Дауна, акаталазія, десмодонтоз).
5. Патологічні прояви в тканинах пародонту при захворюваннях, що супроводжують порушення обміну: хвороба Німанна-Піка, хвороба Гоше, синдром Папійона-Лефевра.
6. Методи обстеження хворих із різними прогресивними ідіопатичними захворюваннями тканин пародонта.
7. План лікування ідіопатичних пародонтопатій.

Вміти:

1. Провести обстеження хворих із прогресуючими ідіопатичними захворюваннями.

2. Синтезувати результати проведеного загального клінічного огляду.
3. Скласти та обґрунтувати план обстеження суміжними спеціалістами.

Література:

1. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 186 с.
2. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
3. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
4. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 104 с.
5. Борисенко А.В. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: Підручник для медичних ВНЗ I-III рівня акредитації / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка. – К.: ВСИ «Медицина», 2017. – 664 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
8. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. – 260 с.
9. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
10. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Воспаление периодонта [Текст]: учеб. пос. по therap. стоматологии / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «АСМИ», 2018. – 294 с.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
12. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 12. Терапевтичні місцеві втручання у хворих при генералізованому пародонтиті. Використання лікарських речовин для місцевої терапії, механізм дії, способи застосування. Способи ліквідації пародонтальних кишень та рецесії ясен

Сучасні рекомендації щодо медикаментозного лікування захворювань пародонта. Питання місцевої медикаментозної терапії генералізованого пародонтиту хронічного перебігу. Місцева медикаментозна терапія генералізованого пародонтиту загостреного перебігу. Помилки та ускладнення при лікуванні генералізованого пародонтиту. Протизапальна терапія симптоматичного гінгівіту в комплексному лікуванні генералізованого пародонтиту. Методи ліквідації пародонтальних кишень та рецесії ясен. Особливий акцент буде приділений сучасним методам виявлення та усунення місцевих подразників порожнини рота («PerioScan», Sirona; «Deces Tar», Ultradent; «Periotest», Gulden Medizintechnik, «Florida Probe», Florida Probe Corporation, «Vector», Durr Dental GmbH & Co. Kg та ін.).

Знати:

1. Мету та завдання проведення місцевої медикаментозної терапії при лікуванні генералізованого пародонтиту.
2. Препарати рослинного походження. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
3. Антисептики. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
4. Нестероїдні протизапальні препарати для місцевого застосування при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
5. Антиферментні препарати (інгібітори протеолізу, антикоагулянти) для місцевого застосування при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
5. Кератолітики, цитостатики для місцевого застосування при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
6. Ферментні препарати для місцевого застосування при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
7. Антипротозойні та протигрибкові засоби для місцевого застосування при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
9. Кератопластики для місцевого застосування при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
8. Антибіотики для місцевого застосування при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
9. Стероїдні протизапальні засоби для місцевого застосування при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
10. Сорбенти. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
11. Пробиотики, пребіотики, синбіотики, лізати живих культур при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
12. Вітаміни та їх аналоги при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
13. Імуномодулятори при лікуванні захворювань тканин пародонта. Механізм дії, показання, представники, спосіб застосування.
14. Алгоритм місцевої медикаментозної терапії симптоматичного катарального гінгівіту.
15. Алгоритм місцевої медикаментозної терапії симптоматичного гіпертрофічного гінгівіту.
16. Алгоритм місцевої медикаментозної терапії симптоматичного виразкового гінгівіту.
17. Особливості призначення місцевої медикаментозної терапії при лікуванні генералізованого пародонтиту в фазі загострення.
18. Відмінність між поняттями пародонтальна кишеня, ясенна кишеня та рецесія ясен. Методи ліквідації даних станів.

Вміти:

1. Скласти план місцевої медикаментозної терапії хворого на генералізований пародонтит, враховуючи загальносоматичний та стоматологічний статус хворого (клінічні, лабораторні та рентгенологічні дані, а також додаткові методи дослідження).
2. Обґрунтувати призначення засобів для місцевої терапії генералізованого пародонтиту, залежно від клінічного та загальносоматичного стану хворого.
3. Призначити заходи для ліквідації пародонтальних кишень, рецесії ясен.

Література:

1. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.

2. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
3. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
4. Борисенко А.В. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: Підручник для мед. ВНЗ I—III р.а. / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька. – К.: ВСИ «Медицина», 2017. – 664 с
5. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
6. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 13. Хірургічні місцеві втручання. Кюретаж. Показання. Методика. Види. Гінгівотомія, гінгіоектомія. Показання. Методики. Види

Роль хірургічного лікування у комплексній терапії хворих на генералізований пародонтит. Поняття гінгівальні, мукогінгівальні і остеомукогінгівальні операції. Передопераційна підготовка хворих на генералізований пародонтит до хірургічного втручання. Метод кюретажу при лікуванні хворих на генералізований пародонтит (закритий кюретаж, відкритий кюретаж, вакуум-кюретаж, кріокюретаж). Гінгівотомія. Гінгіоектомія (проста, радикальна). Клаптеві операції. Класифікація матеріалів для прискорення регенерації кісткової тканини пародонта за G. Gara і D. Adams (1981). Особлива увага буде приділена методу спрямованої тканинної регенерації. Операції для формування присінку порожнини рота (френулотомія, френулектomia, пластика присінку тощо). Питання післяопераційного ведення хворих після хірургічного втручання на тканинах пародонта.

Знати:

1. Хірургічні методи лікування у комплексній терапії хворих на генералізований пародонтит. Мета хірургічного лікування хворих на генералізований пародонтит.
2. Види хірургічних втручань у хворих на генералізований пародонтит.
3. Показання та протипоказання до призначення основних хірургічних методів лікування у хворих на генералізований пародонтит.
4. Пародонтальна кишеня, механізм утворення. Методи лікування (медикаментозні, хірургічні). Мета хірургічного способу лікування пародонтальних кишень.
5. Передопераційна підготовка хворих на генералізований пародонтит до хірургічного втручання. Мета. Алгоритм проведення.
6. Види хірургічних методів лікування пародонтальних кишень.
7. Кюретаж. Сутність методу. Показання. Протипоказання. Етапи проведення.
8. Вакуум-кюретаж. Сутність методу. Показання. Протипоказання. Етапи проведення.
9. Кріо-кюретаж. Сутність методу. Показання. Протипоказання. Етапи проведення.
10. Відкритий кюретаж. Сутність методу. Показання. Протипоказання. Етапи проведення.
11. Гінгівотомія та її види. Сутність методу. Показання. Протипоказання. Методика та етапи проведення.
12. Гінгіоектомія та її види. Сутність методу. Показання. Протипоказання. Методика та етапи проведення.
13. Клаптеві операції. Сутність методу. Показання. Протипоказання. Етапи проведення (метод Цешинського-Відмана-Неймана).
14. Методика спрямованої тканинної регенерації. Сутність методу. Види мембран, що застосовуються при СТР.
15. Післяопераційне ведення хворих після хірургічного втручання на тканинах пародонта.

Вміти:

1. Проводити передопераційну підготовку хворих на генералізований пародонтит.
2. Використовувати стоматологічний хірургічний інструментарій.
3. Правильно спланувати хірургічне втручання на тканинах пародонта залежно від клінічних і лабораторних показників.
4. Вибрати необхідний інструментарій для проведення кюретажу.
5. Провести кюретаж пародонтальної кишені.
6. Ізолювати різану рану після хірургічного втручання на тканинах пародонта.
7. Попередити ускладнення при проведенні кюретажу пародонтальних кишень.
8. Працювати з апаратами для вакуум-кюретажу та кріокюретажу (АКВ-1).
9. Охарактеризувати основні процеси, які відбуваються в тканинах пародонта після хірургічного лікування: репарація, повторне прикріплення, вторинне прикріплення, зв'язування, регенерація.
10. Проводити накладання швів на слизову оболонку порожнини рота.

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
5. Принципы биомеханики шинирования подвижных зубов. Монография – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 186 с.
6. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін.. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
7. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонція”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
8. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
9. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.
10. Nagel R. Cure Gum Disease Naturally: Heal and Prevent Periodontal Disease and Gingivitis with Whole Foods. / Ramiel Nagel, Alvin Danenberg. - Golden Child Publishing, 2015. – 242 p.

Тема 14. Ортопедичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії. Вибіркове пришліфовування зубів. Тимчасове та постійне шинування. Показання. Методика проведення

Поняття травматична оклюзія. Способи діагностики травматичної оклюзії. Класи передчасних контактів зубів за В. Jankelson (1960). Методи усунення травматичної оклюзії. Поняття «вибіркове пришліфовування зубів». Тимчасове шинування. Показання, види шин, методика застосування армованих шин. Раціональні види постійних шин, показання і

протипоказання до застосування постійного шинування у хворих із запально-дистрофічними захворюваннями тканин пародонта без втрати зубів і з дефектами зубного ряду. Буде приділена увага особливостям індивідуальної гігієни у пацієнтів із шинуючими конструкціями.

Знати:

1. Методи ортопедичних та ортодонтичних втручань у порожнині рота при хворобах пародонта.
2. Визначення поняття "травматична оклюзія".
3. Види травматичної оклюзії. Причини.
4. Основні ознаки травматичної оклюзії. Способи її виявлення.
5. Методи усунення травматичної оклюзії.
6. Методику вибіркового пришліфування зубів та утворення ковзного прикусу.
7. Види шинування при захворюваннях пародонта.
8. Показання до тимчасового шинування.
9. Види шин, які застосовуються при пародонтиті.
10. Вимоги до тимчасових шин.
11. Що таке іммедіат-протези, яке їх застосування?

Вміти:

1. Планувати місцеві ортопедичні втручання при запально-дистрофічних захворюваннях пародонта.
2. Виявляти травматичну оклюзію.
3. Усувати передчасні контакти зубів методом вибіркового пришліфовування.
4. Спланувати вид шинування зубів у залежності від наявності чи відсутності дефекту зубного ряду, клінічного перебігу запально-дистрофічного процесу та призначеного терапевтичного лікування.
5. Усувати травматичну оклюзію методом шинування зубів.
6. Виготовляти різноманітні конструкції незнімних і знімних шин.
7. Препарувати (за необхідністю) тверді тканини зубів і фіксувати шинуючі елементи знімних і незнімних ортопедичних конструкцій у порожнині рота.

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ "Медицина", 2017. – 664 с.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: "Центр учбової літератури", 2019. – 260 с.
3. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ "Медицина", 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
5. Принципы биомеханики шинирования подвижных зубов. Монография – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 186 с.
6. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін.. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
7. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.

8. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
9. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.

Тема 15. Загальна фармакотерапія пародонтиту. Ціль. Різновиди. Лікарські препарати, що використовуються для лікування хворих. Показання. Механізм дії. Виписування рецептів

Сучасні аспекти загального лікування захворювань пародонта. Приділити увагу фармакодинаміці і фармакокінетиці препаратів та їх механізму дії. Основні показання для призначення лікарських засобів, адекватну лікарську форму, шляхи введення і взаємодії з іншими медикаментами. Антибактеріальна та протизапальна терапія. Вітамінотерапія. Гіпосенсибілізуюча, імуномодуюча, стимулююча терапія. Окрема увага буде приділена дієтотерапії пародонтологічних хворих. Будуть обговорені підходи до лікування з урахуванням клінічних особливостей перебігу у хворих із супутньою патологією.

Знати:

1. Особливості загального лікування пародонтиту та пародонтозу в залежності від клініко-морфологічних особливостей захворювання, характеру його перебігу, ступеня розвитку патологічного процесу, віку хворого, реактивності організму.
2. Групи лікарських засобів, які використовуються для загальної терапії.
3. Показання та протипоказання до застосування медикаментозних препаратів.
4. Механізм дії лікарських засобів, які використовуються для лікування пародонтиту та пародонтозу; вимоги до них, форми та дозування при їх застосуванні.
5. Ефективність різних груп препаратів в комплексній терапії захворювань пародонту.

Вміти:

1. Планувати загальне лікування хворих на пародонтит і пародонтоз у залежності від форми, ступеня, активності процесу, віку, виявленої патології.
2. Призначати медикаментозні засоби загальної дії в залежності від загального стану хворого, ступеня розвитку захворювання.
3. Призначати медикаментозні засоби загальної дії в залежності від перебігу пародонтиту, реактивності організму, віку.
4. Визначити реактивність організму параклінічним способом.

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
5. Принципы биомеханики шинирования подвижных зубов. Монография – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 186 с.
6. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін.. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
7. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”,

„дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.

8. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
9. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.
10. Nagel R. Cure Gum Disease Naturally: Heal and Prevent Periodontal Disease and Gingivitis with Whole Foods. / Ramiel Nagel, Alvin Danenberg. - Golden Child Publishing, 2015. – 242 p.
11. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.

Тема 16. Лікування пародонтозу. Методи усунення гіперестезії

Сучасний підхід до лікування пародонтозу. Буде приділена увага комплексу консервативних, хірургічних, ортопедичних, ортодонтічних і фізіотерапевтичних заходів в умовах диспансерного нагляду за хворими. Обсяг проведення заходів, обумовлених індивідуальними особливостями загального та пародонтального статусу хворого, що повинно бути враховане при складанні плану лікування. Поняття гіперестезії. Причини виникнення. Комплексне лікування гіперестезії зубів. Особлива увага буде приділена особливостям ремінералізуючої терапії, використанню світлотвердіючих герметиків та десенситайзерів. Класифікація десенситайзерів. Буде зроблено акцент на призначенні засобів індивідуальної гігієни ротової порожнини у хворих із гіперестезією.

Знати:

1. Основні етапи лікування пародонтозу.
2. Методи етіотропної, патогенетичної та симптоматичної терапії.
3. Фармакологічні препарати, що застосовуються для місцевого лікування пародонтозу. Покази та протипокази до призначення. Схеми виписування рецептів.
4. Фармакологічні препарати, що застосовуються для загального лікування пародонтозу. Покази та протипокази до призначення. Схеми виписування рецептів.
5. Методи лікування гіперестезії зубів.
6. Класифікацію десенситайзерів. Способи застосування.
7. Особливості ортопедичного і хірургічного лікування хворих на пародонтоз.

Вміти:

1. Скласти план лікування хворого на пародонтоз.
2. Провести місцеве лікування хворого на пародонтоз.
3. Призначити засоби для загального лікування хворим на пародонтоз.
4. Призначити фізіотерапевтичні засоби згідно показів.
5. Призначити засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини хворим на пародонтоз.

Література:

1. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
2. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
3. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.

4. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
5. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
6. Принципы биомеханики шинирования подвижных зубов. Монография – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 186 с.
7. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін.. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
8. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
9. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
10. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.
11. Nagel R. Cure Gum Disease Naturally: Heal and Prevent Periodontal Disease and Gingivitis with Whole Foods. / Ramiel Nagel, Alvin Danenberg. - Golden Child Publishing, 2015. – 242 p.

Тема 17. Особливості лікування хворих із захворюваннями тканин пародонта на тлі патології внутрішніх органів та систем

Алгоритм лікування проявів загальносоматичного патологічного процесу на тканинах пародонту. Підходи до лікування будуть представлені з урахуванням клінічних особливостей перебігу у хворих з супутньою патологією. Обговорені питання базисної терапії, симптоматичного лікування та невідкладної допомоги хворим. Клінічна фармакологія та особливості застосування препаратів в певних групах пацієнтів. Визначення напрямків профілактичних заходів.

Знати:

1. Особливості лікування пацієнтів із хворобами пародонта на тлі хвороб внутрішніх органів.
2. Показання та протипоказання до застосування медикаментозних препаратів.
3. Механізм дії лікарських засобів, які використовуються для лікування пародонтиту та пародонтозу; вимоги до них, форми та дозування при їх застосуванні.
4. Ефективність різних груп препаратів в комплексній терапії захворювань пародонту.
5. Причини та особливості погіршення пародонтологічного статусу у період вагітності.
6. Рентгенологічні ознаки генералізованого пародонтиту при супутній патології щитоподібної залози.
7. Патологічні зміни у тканинах пародонта у хворих на СНІД.
8. Особливості лікування пародонтологічних хворих із загальним дисбактеріозом кишківника.

Вміти:

1. Планувати загальне лікування хворих на пародонтит і пародонтоз у залежності від форми, ступеня, активності процесу, віку, виявленої патології.
2. Призначати медикаментозні засоби загальної дії в залежності від загального стану хворого, ступеня розвитку захворювання.
3. Призначати медикаментозні засоби загальної дії в залежності від перебігу пародонтиту, реактивності організму, віку.

4. Визначити реактивність організму параклінічним способом.

Література:

1. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
2. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
3. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
4. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
5. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
6. Принципы биомеханики шинирования подвижных зубов. Монография – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 186 с.
7. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін.. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
8. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
9. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
10. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.
11. Nagel R. Cure Gum Disease Naturally: Heal and Prevent Periodontal Disease and Gingivitis with Whole Foods. / Ramiel Nagel, Alvin Danenberg. - Golden Child Publishing, 2015. – 242 p.

Тема 18. Використання фізичних методів у комплексному лікуванні хвороб пародонта. Профілактика та диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонта

Фізіотерапевтичні методи лікування захворювань пародонта. Електролікування: постійний струм (електрофорез, вакуум-електрофорез); імпульсний струм низької частоти і низької напруги (діадинамотерапія, флюктуоризація); імпульсні струми високої, ультрависокої та надвисокої частоти (дарсонвалізація, діатермія, діатермокоагуляція, електроритмотерапія, УВЧ-терапія, мікрохвильова терапія). Ультразвукова терапія. Аероіонотерапія. Світлолікування (УФ-терапія, лазерна терапія). Вакуум-терапія. Гідротерапія. Масаж. Тепло- та холодолікування. Магнітотерапія. Оксигенотерапія. Сучасні фізіотерапевтичні методи – Vektor-терапія. Клінічні особливості застосування лазерів в практичній стоматології. Лазерна хірургія в пародонтології. Методика лазерного кюретажу, переваги лазерної хірургії. Профілактика захворювань пародонта. Основні принципи профілактики захворювань пародонта. Масові соціально-профілактичні заходи. Лікарсько-профілактичні заходи. Індивідуальні профілактичні заходи. Гігієна порожнини рота при захворюваннях пародонта. Диспансеризація хворих із захворюваннями пародонта.

Знати:

1. Основні групи фізіотерапевтичних процедур, які використовуються в терапевтичній стоматології.

2. Механізми впливу на організм різних фізичних факторів.
3. Показання та протипоказання до застосування фізіотерапії в комплексному лікуванні хвороб пародонта.
4. Методики проведення основних фізіотерапевтичних процедур.
5. Клінічні особливості застосування лазерів в практичній стоматології.
6. Лазерна хірургія в пародонтології.
7. Методика лазерного кюретажу, переваги лазерної хірургії.
8. Визначення поняття профілактики.
9. Місцеві фактори, що знижують захист тканин пародонту.
10. Хвороботворні фактори генералізованих запально-дистрофічних, дистрофічних захворювань тканин пародонта
11. Загальні фактори, що знижують захист організму в цілому.
12. Форми організації профілактики захворювань пародонта.
13. Види профілактики.
14. Види профілактики захворювань пародонта за способом реалізації.
15. Класифікацію рівнів профілактики (первинної, вторинної, третинної)
16. Які існують методи та заходи профілактики захворювань пародонта.
17. Групи диспансерного обліку та етапи диспансеризації.
18. Правила оформлення документації хворих взятих на облік.
19. Кратність проведення лікувально-оздоровчих заходів при різній патології пародонту.
20. Критерії оцінки проведення диспансеризації на різних етапах її проведення.

Вміти:

1. Трахувати показання до використання фізичних методів у комплексній терапії хвороб пародонта.
2. Призначити певний вид фізіотерапевтичного лікування згідно показів.
3. Правильно дозувати фізіотерапевтичний вплив електропроцедур при лікуванні захворювань пародонта.
4. Працювати з апаратами, що використовуються для фізіотерапії.
5. При опитуванні тематичного пацієнта звернути увагу на шкідливі звички, наявність стоматологічних втручань, соматичної патології та алергологічного анамнезу.
6. Скласти план індивідуальних профілактичних заходів хворим із захворюваннями тканин пародонту в гострий період та в період ремісії
7. Обґрунтувати та призначити профілактичні заходи пацієнтам з групи ризику та хворим на період ремісії захворювання
8. Оформити медичну документацію пацієнтів, взятих на диспансеризацію.
9. Провести відбір хворих на диспансерний облік
10. Вміти проводити оцінювання роботи лікаря пародонтолога.

Література:

1. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Хвороби пародонта. Курс лекцій для студентів стоматологічного факультету / Б. Гриник, С. Різник, Ю. Різник. – Львів, 2017. – 124 с.
5. Принципы биомеханики шинирования подвижных зубов. Монография – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 186 с.

6. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін.. – Тернопіль, 2017. – 120 с.
7. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
8. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.
9. Newman M. G. et al. Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book. – Elsevier Health Sciences, 2018.
10. Nagel R. Cure Gum Disease Naturally: Heal and Prevent Periodontal Disease and Gingivitis with Whole Foods. / Ramiel Nagel, Alvin Danenberg. - Golden Child Publishing, 2015. – 242 p.

Тема 19. ПМК №2

На підсумковому занятті аспіранти матимуть змогу продемонструвати глибокі знання з етіології, патогенезу, діагностики, лікування та профілактики захворювань пародонта. А також на практиці продемонструвати отримані навички роботи із пацієнтом, інструментарієм та матеріалами на парадонтологічному прийомі лікаря-стоматолога.

Знати:

1. Значення наукових праць професорів І.О. Новіка, М.Ф. Данилевського та їх учнів у розвитку сучасної парадонтології.
2. Топографо-анатомічна та морфологічна будова тканин пародонта.
3. Ясенна рідина. Механізм утворення, склад, функціональне значення.
4. Систематика та номенклатура захворювань пародонта (М.Ф.Данилевський, 1994; МКХ10). Позитивні якості та недоліки.
5. Роль нервово-трофічних змін, порушень обміну речовин в патогенезі генералізованого пародонтиту.
6. Значення порушень стану судин та мікроциркуляції в патогенезі захворювань тканин пародонта.
7. Роль дефіциту вітамінів А, С, Е у патогенезі захворювань пародонта.
8. Місцеві подразники тканин пародонта, методи їх виявлення.
9. Гігієнічні індекси - Федорова-Володкіної, Green-Vermillion (OHI-S). Методика визначення, інтерпретація.
10. Значення мікрофлори у розвитку захворювань пародонта.
11. Катаральний гінгівіт. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
12. Гострий виразковий гінгівіт. Етіологія, патогенез, патологічна анатомія, диференціальна діагностика, лікування.
13. Хронічний виразковий гінгівіт. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
14. Принципи загального лікування при виразковому гінгівіті.
15. Гіпертрофічний гінгівіт. Гранулююча форма. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
16. Гіпертрофічний гінгівіт. Фібозна форма. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
17. Локалізований пародонтит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
18. Клініко-рентгенологічні методи діагностики хвороб пародонта.

19. Рентгенологічні ознаки, що характеризують ураження тканин пародонта.
20. Лабораторні методи діагностики захворювань пародонта.
21. Генералізований пародонтит хронічного перебігу. Клініко-лабораторні та рентгенологічні показники.
22. Генералізований пародонтит загостреного перебігу. Клініко-лабораторні та рентгенологічні показники.
23. Основні принципи та план лікування хворого на генералізований пародонтит.
24. Місцеві подразники тканин пародонта при генералізованому пародонтиті та методи їх усунення.
25. Зубний наліт, зубна бляшка (біоплівка). Механізм утворення, структура, вплив на тканини пародонта.
26. Пародонтальна кишеня, механізм утворення. Методи лікування (медикаментозні, хірургічні: кюретаж, його види).
27. Місцева медикаментозна терапія хворого на генералізований пародонтит хронічного перебігу.
28. Місцева медикаментозна терапія хворого на генералізований пародонтит загостреного перебігу.
29. Протизапальна терапія симптоматичного гінгівіту в комплексному лікуванні генералізованого пародонтиту.
30. Масаж при лікуванні хвороб пародонта. Види, механізм дії, показання, методика застосування.
31. Гідротерапія при лікуванні захворювань пародонта. Види. Гідромасаж: показання та методика проведення.
32. Застосування електрофорезу у комплексному лікуванні захворювань пародонта.
33. Загальне лікування хворого з захворюванням пародонта.
34. Методи визначення травматичної оклюзії. Вибіркове пришліфування.
35. Тимчасове шинування. Показання, види шин, методика застосування армованих шин.
36. Методи усунення пародонтальних кишень.
37. Хірургічні методи лікування хворого на генералізований пародонтит. Вакуум-кюретаж, показання, методика проведення.
38. Кюретаж пародонтальних кишень. Показання та методика проведення відкритого кюретажу.
39. Гінгівотомія. Показання та методика проведення.
40. Гінгівектомія. Види. Показання, методика проведення.
41. Клаптеві операції. Сутність методу. Показання. Протипоказання. Етапи проведення (метод Цешинського-Відмана-Неймана).
42. Помилки та ускладнення при лікуванні хворого на генералізований пародонтит.
43. Пародонтоз. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
44. Диференціальна діагностика гінгівіту, пародонтиту, пародонтозу.
45. Гістіоцитоз Х: хвороба Леттерера-Зіве, Генда-Шюлера-Крісчена, еозинофільна гранульома. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, принципи лікування.
46. Синдром Папіліон-Лефевра. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
47. Ураження пародонта в разі імунodefіцитних станів (СНІД, агресивний пародонтит).
48. Профілактика захворювань пародонта. Професійна гігієна порожнини рота.
49. Індивідуальна профілактика захворювань пародонта. Вибір засобів.
50. Диспансерізація хворих із захворюваннями пародонта.

Вміти:

1. Вміти проводити активний цілеспрямований збір анамнезу у пацієнтів із захворюваннями пародонта.
2. Вміти проводити огляд пацієнтів із захворюваннями пародонта.

3. Вміти використовувати барвники для діагностики захворювань пародонта.
4. Вміти проводити індексну оцінку стану пародонта: індекс гігієни за ФедоровимВолодкіною, індекс за Грін-Вермільйон (ОHI-S).
5. Вміти проводити та трактувати пробу Шиллера-Писарева, визначати індекс гінгівіту - РМА, індекс гінгівіту - ІГ, пародонтальний індекс - ІІ, пародонтальний індекс СРІТN, індекс кровоточивості - SBI.
6. Вміти визначати глибину пародонтальних кишень та їх вміст.
7. Вміти визначати ступінь рухомості зубів.
8. Вміти призначати та оцінювати лабораторні методи дослідження: цитологічний метод, еміграцію лейкоцитів в порожнину рота за Ясиновським, РАМ.
9. Вміти визначати норму і патологію кісткової тканини при рентгенологічному дослідженні: рентгенографія альвеолярного відростка, панорамна рентгенографія, ортопантомографія, ехоостеометрія.
10. Вміти проводити диференційну діагностику хвороб пародонта.
11. Вміти визначати травматичну оклюзію та виконувати вибіркове пришліфування зубів.
12. Володіти технікою накладання тимчасових шин при захворюваннях пародонта.
13. Володіти технікою накладання постійних шин при захворюваннях пародонта.
14. Володіти технікою видалення зубних нашарувань за допомогою ручних інструментів.
15. Володіти технікою видалення зубних нашарувань електромеханічними інструментами (звуковими та ультразвуковими).
16. Володіти технікою проведення покриття зубів лікувальними та профілактичними лаками, гелями.
17. Вміти проводити медикаментозну обробку уражених ділянок тканин пародонта (зрошення, аплікації, інстиляції).
18. Вміти проводити приготування та накладання пов'язок, що тверднуть.
19. Вміти проводити приготування та накладання пов'язок, що не тверднуть.
20. Вміти призначати загальне лікування при захворюваннях пародонта.
21. Вміти проводити кюретаж пародонтальних кишень (закритий, вакуум-кюретаж, відкритий).
22. Вміти призначати фізіотерапевтичне лікування захворювань пародонта.
23. Вміти призначати індивідуальну гігієну порожнини рота при різних захворюваннях пародонта.

Модуль 3. Хвороби слизової оболонки порожнини рота

Первинні (самостійні) ураження слизової оболонки порожнини рота. Інфекційні захворювання. Етіологія, патогенез, прояви на слизовій оболонці порожнини рота. Діагностика. Тактика лікаря-стоматолога. Зміни слизової оболонки порожнини рота при деяких соматичних захворюваннях. Зміни слизової оболонки порожнини рота при алергічних ураженнях та екзогенних інтоксикаціях. Хвороби язика та губ. Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Стоматогенна хроніоінтоксикація.

Тема 1. Анатомо-фізіологічні, гістологічні особливості слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Захисні фактори порожнини рота. Особливості обстеження хворих із захворюваннями СОПР. Первинні та вторинні елементи ураження

Заняття буде присвячено поглибленому вивченню анатомо-фізіологічних та гістологічних особливостей будови слизової оболонки присінка та власне порожнини рота, оскільки відомо, що СОПР є місцем первинних проявів багатьох хвороб внутрішніх органів і систем. Детально розглянемо функціональні та імунобіологічні особливості СОПР. Слинні залози (великі та малі), які відкриваються у порожнину рота. Чітко визначимось з поняттями

слини, ротової рідини та їх ролі у захисних механізмах порожнини рота. Вивчимо етіологічні чинники та патогенетичні ланки порушення слиновиділення.

Приділимо особливу увагу багатокомпонентній системі захисту слизової оболонки порожнини рота. Класифікація захисних факторів порожнини рота (неспецифічні та імунні: специфічні, неспецифічні, гуморальні, клітинні). Кровопостачання та іннервація СОПР. Звернемо увагу на звичайні анатомічні утворення слизової оболонки порожнини рота аби безпомилково диференціювати їх з патологічними елементами ураження.

Аспіранти будуть ознайомлені з особливостями та діагностичними можливостями клініко-лабораторних методів обстеження хворих з патологією СОПР. Це дасть можливість встановити точний діагноз, виявити індивідуальні особливості хворого, прогнозувати перебіг хвороби і вибрати раціональний метод лікування. Розглянемо патологічні процеси, що виникають на СОПР. Дамо чітку характеристику первинним та вторинним елементам ураження. Зробимо акцент на аналізі та синтезуванні даних основних та допоміжних методів (мікробіологічних, імунологічних, цитологічних, гістологічних, аналіз гемограми, тощо) клінічного обстеження СОПР. Розглянемо як чітко записувати отримані дані в амбулаторну історію хвороби.

Знати:

1. Знати відділи слизової оболонки порожнини рота
2. Анатомо-фізіологічні особливості будови кожного відділу СОПР.
3. Гістологічні особливості будови кожного відділу СОПР.
4. Функції СОПР.
5. Захисні механізми СОПР.
6. Нормальні анатомічні утворення СОПР.
7. Поняття слини, ротової рідини та їх ролі у захисних механізмах порожнини рота.
8. Порушення слиновиділення (види). Етіологія, патогенез.
9. Основні клінічні методи обстеження хворих з патологією СОПР.
10. Додаткові методи обстеження хворих з патологією СОПР.
11. Первинні елементи ураження.
12. Вторинні елементи ураження.
13. Патологічні процеси, що виникають на СОПР.

Вміти:

1. Проводити послідовний огляд всіх відділів СОПР.
2. Виявити нормальні анатомічні утворення СОПР.
3. Оцінити функціонування привушної, під'язикової та піднижньощелепної слинних залоз.
4. Проводити збір та деталізацію скарг, анамнезу захворювання та життя хворого із захворюваннями СОПР.
5. Проводити зовнішній огляд хворого, огляд СО присінку порожнини рота та власне порожнини рота, пальпацію ураженої СОПР та лімфатичних вузлів.
6. Призначити необхідні допоміжні методи обстеження хворих з метою уточнення діагнозу.
7. Виписувати направлення для проведення допоміжних методів обстеження.
8. Виявити та охарактеризувати первинні елементи ураження СОПР.
9. Виявити та охарактеризувати вторинні елементи ураження СОПР.
10. Проводити диференційну діагностику нормальних анатомічних утворень слизової оболонки порожнини рота з патологічними утвореннями СОПР.
11. Проводити забір матеріалу з патологічних елементів ураження для бактеріологічних та цитологічних досліджень.
12. Аналізувати і трактувати дані основних та допоміжних методів клінічного обстеження хворого.
13. Заповнити медичну картку амбулаторного хворого (Ф.0-43).

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
6. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
7. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 104 с.
8. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
9. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
10. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 2. Травматичні ушкодження слизової оболонки порожнини рота (механічна, хімічна, фізична, електрична травми). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Ушкодження слизової оболонки порожнини рота при променевої хвороби

Розглянемо класифікацію травматичних ушкоджень СОПР. Основні етіологічні фактори та ланки патогенезу механічної травми слизової оболонки порожнини рота. Особливості клінічних проявів залежно від перебігу. Декубітальна виразка, її диференційна діагностика. Можливі ускладнення.

Буде приділена увага хімічним ушкодженням СОПР кислотами, лугами, застосуванні миш'якової пасти, фенолу, формаліну, формалін-резорцинової суміші, нітрату срібла. Клінічна картина ушкоджень (гіперемія, набряк, ерозія, некроз, виразка). Патоморфологічні зміни. Коагуляційний некроз. Колікваційний некроз.

Етіо-патогенетичні чинники фізичних травм. Клініко-морфологічні ознаки термічних ушкоджень залежно від подразника, тривалості дії, стану реактивності організму, місцевого імунітету СОПР та індивідуальних особливостей будови слизової оболонки порожнини рота. Електротравма як помилка електролікування або розвиток гальванізму в ротовій порожнині. Форми клінічних проявів. Поняття гальванізму та гальванозу.

Особливості даних лабораторних методів обстеження у пацієнтів з травматичними ушкодженнями СОПР. Акцентування уваги на підвищенні якості діагностики, складанні плану

лікування та профілактики. Буде наголошено на найбільш раціональних методах лікування травматичних уражень СОПР.

Обговорення питання променевих уражень при локальному впливі великих доз іонізуючого випромінювання. Радіомукозит. Особливості лікування. Профілактика променевих реакцій. Терапія постпроменевих реакцій і ускладнень.

Практична частина заняття буде присвячена клінічному огляду тематичних хворих. Виписування рецептів лікарських препаратів.

Знати:

1. Етіологію і патогенез травматичних уражень СОПР.
2. Клінічні прояви механічних травм, хімічних пошкоджень, фізичних та уражень СОПР при променевій терапії щелепно-лицевої ділянки.
3. Схему обстеження хворого із травматичними уражень СОПР.
4. Особливості локалізації елементів ураження у хворих з травматичними ураженнями СОПР.
5. Додаткові методи обстеження хворого із травматичними уражень СОПР.
6. Диференційну діагностику травматичних уражень СОПР.
7. Трамбування результатів додаткових методів обстеження.
8. Принципи лікування та профілактики травматичних уражень СОПР.
9. Сучасні групи препаратів та послідовність застосування лікарських речовин для лікування травматичних уражень.

Вміти:

1. Провести обстеження хворого із травматичними ураженнями СОПР.
2. Виявляти найбільш інформативні симптоми проявів травматичних уражень на СОПР.
3. Обґрунтувати попередній діагноз.
4. Призначити необхідні додаткові методи обстеження з метою уточнення причини захворювання і клінічного діагнозу.
5. Аналізувати результати цитологічного, бактеріологічного дослідження пацієнта, клінічного аналізу крові та сечі.
6. Проводити диференційну діагностику травматичних уражень СОПР.
7. Проводити усунення травмуючих чинників.
8. Обґрунтувати та скласти план лікування хворого в залежності від причини виникнення травматичних уражень СОПР.
9. Провести місцеве лікування.
10. Виписувати рецепти фармакологічних препаратів призначених хворому.
11. Заповнити амбулаторну історію хвороби.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх

- використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
 7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
 8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 104 с.
 9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
 10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
 11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko– 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 3. Первинні аутоінфекційні стоматити. Гострий катаральний стоматит, гострий та хронічний герпетичний стоматит, гострий афтозний стоматит, виразковий стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика

Поняття первинних аутоінфекційних стоматитів. Класифікація. Роль умовно-патогенних мікроорганізмів, які вегетують в порожнині рота у виникненні аутоінфекційних стоматитів. Приділимо увагу етіології, патогенезу та чинникам, що сприяють розвитку гострого катарального стоматиту, гострого та хронічного герпетичного, гострого афтозного, виразкового стоматиту. Значення мікробного фактору у розвитку зокрема виразкового стоматиту. Клініко-морфологічні та лабораторні особливості перебігу аутоінфекційних стоматитів. Обґрунтування доцільності призначення додаткових методів діагностики. Принципи диференційної діагностики. На практичну занятті буде проведено клінічний огляд тематичного хворого та відпрацьована методика забору матеріалу для мікробіологічного дослідження. Основний акцент буде зроблено на сучасних підходах до лікування хворих з аутоінфекційними стоматитами. Принципи місцевого та загального лікування. Клінічна фармакологія медикаментозних препаратів. Заходи профілактичні.

Знати:

1. Мікрофлору порожнини рота в нормі.
2. Етіологічні фактори, патогенез та патоморфологічні зміни СОПР при аутоінфекційних стоматитах.
3. Клініку гострого катарального, гострого та хронічного герпетичного стоматиту, гострого афтозного стоматиту, виразкового стоматиту.
4. Локалізацію ураження слизової оболонки порожнини рота при аутоінфекційних стоматитах.
5. Додаткові методи діагностики при аутоінфекційних стоматитах.
6. Трамбування результатів додаткових методів обстеження.
7. Позасиндромну та внутрішньосиндромну диференційну діагностику захворювань;
8. Принципи місцевого та загального лікування аутоінфекційних стоматитів;
9. Заходи профілактики аутоінфекційних стоматитів.

Вміти:

1. Скласти план обстеження хворого з аутоінфекційним стоматитом.
2. Діагностувати аутоінфекційні стоматити.
3. Призначити необхідні додаткові методи обстеження з метою уточнення причини захворювання і клінічного діагнозу.
4. Виписати направлення на загальний аналіз крові та сечі.
5. Виписати направлення на мікробіологічне дослідження, провести забір матеріалу.
6. Аналізувати результати цитологічного, бактеріологічного дослідження пацієнта, клінічного аналізу крові та сечі.
7. Скласти план лікування хворого.
8. Провести лікувальні маніпуляції (зрошення, аплікації лікарських засобів).
9. Виписати рецепти медикаментозних засобів та призначити фізіотерапевтичне лікування.
10. Виписати направлення на консультацію інших спеціалістів (за показаннями).

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 4. Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика

Поширеність, етіологічні та тригерні фактори розвитку, основні ланки патогенезу, патоморфологічні зміни СОПР при грибкових ураженнях. Класифікація кандидозів за клінічними проявами та перебігом: гострий псевдомембранозний, гострий та хронічний атрофічний кандидоз, ангулярний кандидозний хейліт, мікотичний глосит. Клінічна картина проявів грибкових уражень, їх локалізація в порожнині рота залежно від форми, перебігу та ступеня важкості. Сучасні діагностичні критерії. Мікози – як супровідне захворювання важкої соматичної патології та маркер різних стадій ВІЛ-інфекції. Розглянемо групи препаратів, які сприяють розвитку вторинних грибкових інфекцій. Вивчимо мікробіологічні препарати із збудником грибкових уражень. Експрес діагностика кандидозу. Проведемо курацію хворого з проявами грибкових уражень. При опитуванні тематичного пацієнта звернемо увагу на шкідливі звички, наявність стоматологічних втручань, соматичної патології та алергологічного анамнезу. Необхідно опанувати методи забору матеріалу для лабораторної діагностики. Інтерпретація результатів лабораторного обстеження. Відпрацюємо терапевтичні маніпуляції. Сучасні підходи до комплексного (етіотропне, патогенетичне та симптоматичне) медикаментозного лікування. Особливу увагу буде приділено індивідуальній профілактиці.

Знати:

1. Передумови захворювання.
2. Збудників грибкових уражень.
3. Фактори патогенності грибів р. *Candida*.
4. Чим відрізняється міцелій від псевдоміцелію.
5. Знати клінічні прояви уражень СОПР гострому псевдомембранозному, гострому та хронічному атрофічному кандидозах, ангулярному кандидозному хейліті, мікотичному глоситі.
6. Додаткові методи обстеження хворого з грибковими ураженнями СОПР.
7. Експрес діагностику кандидозу.
8. Диференціальну діагностику грибкових уражень СОПР з іншими захворюваннями слизової оболонки порожнини рота.
9. Тракувати результати лабораторного обстеження.
10. Скласти план комплексного лікування хворого.
11. Обґрунтувати перелік призначених препаратів при лікуванні даної патології та провести терапевтичні маніпуляції.

Вміти:

1. Аналізувати передумови виникнення захворювання.
2. Вміти діагностувати та диференціювати грибкові ураження СОПР.
3. Виписати направлення на загальний аналіз крові, сечі.
4. Виписати направлення на мікробіологічне дослідження.
5. Проводити забір матеріалу для лабораторного дослідження.
6. Аналізувати і синтезувати результати даних лабораторного дослідження.
7. Скласти індивідуальний план комплексного лікування хворого із грибковими ураженнями з урахуванням факторів, які призвели до розвитку цієї патології.
8. Провести місцеве лікування.
9. Виписати рецепт ліків для загального лікування хворого.
10. Призначити профілактичні заходи.
11. Виписати направлення на консультацію до лікаря загальної практики (за показаннями).

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 5. Грип, інфекційний моновірусоз, ящури. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика. СНІД. Етіологія, патогенез. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики ВІЛ-інфекції

Уявлення про епідеміологію вірусних захворювань. Роль етіологічних чинників та основні ланки патогенезу грипу, інфекційного моновірусозу, ящуру. Розглянемо клініко-морфологічні особливості їх перебігу, локалізацію ураження слизової оболонки порожнини рота. Будуть висвітлені принципи діагностики та диференційної діагностики грипу, інфекційного моновірусозу, ящуру. Лабораторна діагностика з використанням загальноклінічних, цитологічних, бактеріологічних, специфічних імунологічних методів дослідження. Буде наголошено на найбільш раціональних методах комплексного лікування вірусних захворювань. Висвітлені питання профілактики грипу, інфекційного моновірусозу, ящуру.

Сучасний стан проблеми СНІДу в Україні. Етіологія, патогенез та фактори ризику ВІЛ-інфекції. Шляхи зараження. Класифікація перебігу ВІЛ-інфекції В.І. Покровського

(2000). Особлива увага буде приділена різноманітністю клінічних проявів з ураженням багатьох органів і систем організму. Класифікація проявів ВІЛ-інфекції в порожнині рота (США, 1995). Окремо увага буде приділена сучасним методам діагностики ВІЛ/СНІД-інфекції з використанням серологічних (скринінг тести IV покоління) та молекулярно-генетичних тестів. Сучасні підходи до етіотропного лікування хворих, профілактики СНІД-асоційованих інфекцій та своєчасній патогенетичній терапії вторинних хвороб. Прогноз подальшого поширення ВІЛ-інфекції.

Знати:

1. Етіологію та патогенез грипу, інфекційного мононуклеозу, ящуру.
2. Основні клінічні прояви вірусних захворювань на слизовій оболонці порожнини рота.
3. Принципи лікування та профілактики грипу, ящуру, інфекційного мононуклеозу
4. Фактори ризику ВІЛ-інфекції.
5. Шляхи зараження ВІЛ-інфекцією.
6. Заходи безпеки які необхідно вжити лікарю-стоматологу під час прийому ВІЛ-інфікованого хворого.
7. Клінічна класифікація ВІЛ-інфекцій.
8. Прояви СНІДу в порожнині рота, їх диференційну діагностику.
9. Додаткові методи діагностики ВІЛ-інфекції та інтерпретацію їх результатів.
10. Лікування проявів СНІДу в порожнині рота.
11. Заходи профілактики ВІЛ-інфекції.

Вміти:

1. Виявляти найбільш інформативні симптоми проявів грипу, інфекційного мононуклеозу ящуру.
2. Аналізувати результати цитологічного, бактеріологічного дослідження пацієнта, клінічного аналізу крові та сечі хворих на грип, ящур, інфекційний мононуклеоз.
3. Діагностувати та визначати лікувальну тактику хворих з проявами грипу, інфекційного мононуклеозу, ящуру на СОПР.
4. Провести клінічний огляд хворого з ВІЛ-інфекцією.
5. Виявляти найбільш інформативні симптомокомплекси ВІЛ-інфекції в порожнині рота.
6. Призначити додаткові методи діагностики хворому на СНІД.
7. Інтерпретувати дані лабораторного обстеження хворих на ВІЛ/СНІД (серологічне, молекулярно-генетичне дослідження).
8. Скласти та обґрунтувати план лікування хворого на СНІД.
9. Зазначити засіб, форму застосування, дозу, кількість прийомів, термін лікування.
10. Володіти формами та методами санітарно-просвітницької роботи.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх

- використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
 7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
 8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 104 с.
 9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
 10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
 11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 6. Диференційна діагностика проявів бактеріальних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. Дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея. Тактика лікаря-стоматолога

Сучасне уявлення про поширеність, етіологію та патогенез сифілісу та гонореї. Шляхи зараження. Класифікація сифілісу. Загальні та місцеві (в порожнині рота) клінічні ознаки сифілісу залежно від періоду. Приділимо особливу увагу додатковим лабораторним методам діагностики проявів на СОПР сифілісу (мікробіологічне дослідження, реакція Вассермана, осадкові реакції, РІФ, РІБТ) та гонореї (мікроскопія ексудату). Буде зроблено акцент на диференційній діагностиці проявів на СОПР сифілісу та гонореї, залежно від періоду захворювання, з іншим ураженнями слизової оболонки порожнини рота. Відпрацюємо техніку забору матеріалу для бактеріологічного дослідження. Розглянемо основні принципи лікування та профілактики сифілісу і гонореї.

Епідеміологія дифтерії. Основні етіологічні фактори, патоморфологічні зміни, клінічні прояви дифтерії на СОПР. Збудник та тригерні фактори у розвитку туберкульозу. Особливості патогенезу та різновиди клінічних форм ураження СОПР при туберкульозі залежно від загального перебігу туберкульозного процесу й імунологічного статусу організму. Зробимо акцент на трактуванні результатів серологічного, мікробіологічного, гістологічного методів дослідження з метою підтвердження проявів на СОПР дифтерії і туберкульозу. Проведемо диференційну діагностику. Пропишемо алгоритми лікувальної тактики лікаря-стоматолога. Схема заходів профілактики.

Особливий акцент буде покладено на складанні та обґрунтуванні плану обстеження хворих з бактеріальними захворюваннями суміжними спеціалістами. План місцевих втручань в ділянці ураження, навчання особливостям догляду за порожниною рота у пацієнтів з сифілісом, гонореєю, дифтерією та туберкульозом. Прогнозування ефективності проведеної терапії.

Знати:

1. Етіологію, патогенез сифілісу, гонореї, дифтерії, туберкульозу.
2. Можливі шляхи зараження населення соціально значимими бактеріальними захворюваннями.

3. Характерні елементи ураження на слизовій оболонці порожнини рота у хворих сифілісом, гонореєю, дифтерією, туберкульозом та їх локалізація.
4. Диференційну діагностику з іншими захворюваннями СОПР.
5. Своєчасні та специфічні методи діагностики бактеріальних захворювань.
6. Етапи комплексного лікування, специфічну фармакотерапію хворих з сифілісом, гонореєю, туберкульозом, дифтерією.
7. Заходи профілактики.

Вміти:

1. Синтезувати результати проведеного загального клінічного огляду.
2. Діагностувати та диференціювати бактерійні захворювання СОПР.
3. Скласти план допоміжних методів дослідження.
4. Виписати направлення на загальний аналіз крові та сечі, інтерпретувати результати дослідження.
5. Виписати направлення на мікробіологічне дослідження, провести забір матеріалу.
6. Аналізувати та синтезувати результати бактеріологічного, серологічного дослідження пацієнта.
8. Скласти та обґрунтувати план обстеження суміжними спеціалістами (за показаннями).
9. Заповнювати бланки консультативних направлень до суміжних спеціалістів.
10. Вибрати лікарські препарати.
11. Провести місцеву симптоматичну терапію (зрошення, ротові ванночки, аплікації лікарських засобів).
12. Надати рекомендації щодо гігієни порожнини рота хворим з бактеріальними захворюваннями.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.

9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 7. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах травного каналу, захворюваннях серцево-судинної системи, ендокринної системи, захворюваннях крові і кровотворних органів, гіпо- та авітамінозах

Розповсюдженість змін на слизових оболонках порожнини рота при системних захворюваннях. Уявлення про тісний взаємозв'язок органів і тканин ротової порожнини з різними органами та системами людського організму. Слизова оболонка порожнини рота нерідко стає місцем первинних проявів багатьох хвороб внутрішніх органів і систем. Різновиди змін на СОПР, якими найчастіше проявляються системні захворювання (різноманітні елементи ураження, нальот на язиці різного кольору та консистенції, різні форми глоситів, гінгівіти, пародонтит, хронічний рецидивуючий афтозний стоматит, виразково-некротичний стоматит, больові і парестетичні синдроми, тощо).

Розглянемо особливості клінічних проявів на СОПР при захворюваннях травного каналу, зокрема при гастритах, виразковій хворобі шлунку і 12-палої кишки, ентероколітах, захворювання печінки і жовчного міхура. Клініко-морфологічні ознаки ураження СОПР при захворюваннях: серцево-судинної системи (інфаркті міокарда, гіпертонічний хворобі, тощо), крові та кровотворних органів (різних формах анемії, гострому та хронічних лейкозах, хворобі Вакеса). Приділимо увагу змінам СОПР при захворюваннях ендокринної системи (акромегалії, хворобі Іценко-Кушинга, цукровому діабеті), при гіпо- та авітамінозах.

Тактика лікаря-стоматолога при лікуванні хворих з ураженнями СОПР при різних захворюваннях внутрішніх органів. Окрема увага буде надана вибору сучасних засобів для симптоматичного місцевого медикаментозного лікування хворих з ураженнями СОПР при системних захворюваннях. Санація. Раціональна гігієна. Схема диспансеризації. На практичній частині заняття аспіранти проведуть стоматологічне обстеження тематичного хворого.

Знати:

1. Клінічні прояви, діагностику та диференційну діагностику змін СОПР при хворобах травного каналу.
2. Клінічні прояви, діагностику та диференційну діагностику змін СОПР при хворобах, ендокринної системи.
3. Клінічні прояви, діагностику та диференційну діагностику змін СОПР при захворюваннях крові і кровотворних органів.
4. Клінічні прояви, діагностику та диференційну діагностику змін СОПР при гіпо- та авітамінозах.
5. Додаткові методи обстеження хворих, які застосовуються в клініці терапевтичної стоматології для діагностики змін СОПР при системних захворюваннях.
6. Тактику лікаря-стоматолога при лікуванні хворих з ураженнями СОПР при системних захворюваннях.
7. Алгоритм місцевого лікування хворих з проявами системних захворювань на СОПР.

Вміти:

1. Синтезувати результати проведеного загального клінічного огляду хворого.

2. Діагностувати прояви системних захворювань травного каналу, серцево-судинної, нервової, ендокринної систем, захворювань крові і кровотворних органів, гіпо- та авітамінозів на СОПР.
3. Визначити лікувальну тактику відносно хворих з проявами системних захворювань на СОПР.
4. Обґрунтувати вибір лікарських препаратів.
5. Виписати направлення на консультацію до суміжних спеціалістів.
6. Провести місцеву симптоматичну терапію (зрошення, ротові ванночки, аплікації лікарських засобів).
7. Надати рекомендації щодо гігієни порожнини рота хворим з проявами системних захворювань на СОПР.
8. Володіти формами та методами санітарно-просвітницької роботи.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 8. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка, червоний плоский лишай, червоний вовчак. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога

Етіо-патогенетичні чинники, що сприяють розвитку змін слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Особливості локалізації уражень СОПР при пухирчатці, червоному плоскому лишаї, червоному вовчаку. Діагностичні ознаки пухирчатки, червоного плоского лишаю, червоного вовчаку. Клініко-морфологічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота пухирчатки, червоного плоского лишаю та червоного вовчаку залежно від форми. Значення клініко-лабораторних методів діагностики (симптом Нікольського, цитологічне, гістологічне, серологічне дослідження), аналіз отриманих результатів. Визначимо роль співпраці лікаря-стоматолога з іншими лікарями загальної практики. Буде приділена увага проведенню диференційної діагностики уражень СОПР при дерматозах з аутоімунним компонентом. Акцентуємо увагу аспірантів на специфіку етапів місцевого медикаментозного лікування уражень СОПР при тих чи інших дерматостоматитах. Опануємо методи місцевого лікування. Проаналізуємо ефективність місцевого медикаментозного та загального лікування в поєднанні з дерматологом. Заходи профілактики. Диспансеризація.

Знати:

1. Вплив аутоімунних реакцій організму на стан слизової оболонки порожнини рота.
2. Етіологію і патогенез пухирчатки, червоного плоского лишаю, червоного вовчаку.
3. Клінічна картина різних форми пухирчатці, червоного плоского лишаю, червоного вовчаку.
4. Характерні елементи ураження та локалізацію їх на СОПР при дерматозах з аутоімунним компонентом.
5. Диференційну діагностику пухирчатки, червоного плоского лишаю, червоного вовчаку з іншими ураженнями СОПР залежно від клінічних форм.
6. Додаткові методи обстеження хворих з пухирчаткою, червоним плоским лишаєм, червоним вовчаком.
7. Тактика лікаря-стоматолога при лікуванні хворих пухирчаткою, червоним плоским лишаєм, червоним вовчаком.
8. Специфіку етапів місцевого медикаментозного лікування уражень СОПР при пухирчатці, червоному плоскому лишаю, червоному вовчаку.
9. Особливості загального лікування хворих при дерматостоматитах в поєднанні з дерматологом.

Вміти:

1. Провести клінічне стоматологічне обстеження хворого при дерматозах з аутоімунним компонентом.
2. Діагностувати та диференціювати ураження СОПР при дерматозах з аутоімунним компонентом.
3. Аналізувати та синтезувати результати цитологічного, гістологічного, серологічного дослідження пацієнта, загального аналізу крові та сечі.
4. Скласти алгоритм місцевого симптоматичного лікування.
5. Провести місцеві лікувальні маніпуляції (зрошення, аплікації лікарських засобів).
6. Скласти та обґрунтувати план обстеження хворого суміжними спеціалістами.
7. Виписати направлення на консультацію інших спеціалістів.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.

2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko– 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 9. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика

Поняття "алергії". Епідеміологія алергічних реакцій. Вивчимо причини розвитку та частоту виникнення алергічних реакцій, зокрема багатоформної ексудативної еритеми та синдрому Стівенса-Джонсона. Клініко-морфологічні прояви даних нозологій на слизовій оболонці ротової порожнини. Проведемо диференційну діагностику зі схожими алергічними станами. Розглянемо сучасні принципи загальної та місцевої терапії БЕЕ та синдрому Стівенса-Джонсона з урахуванням етіології, патогенезу, ступеня тяжкості, загального стану організму хворого. Визначимо роль специфічної гіпосенсибілізуючої імунотерапії при лікуванні БЕЕ. Звернемо увагу на заходи первинної та вторинної профілактики БЕЕ. На практичній частині заняття приділимо увагу складанню плану обстеження тематичного хворого з метою верифікації діагнозу. Проведемо комплекс місцевих втручань в ділянках ураження.

Знати:

1. Класифікацію алергічних реакцій.
2. Етіологію, патогенез БЕЕ та синдрому Стівенса-Джонсона.
3. Суб'єктивну симптоматику та об'єктивні клінічні прояви БЕЕ та синдрому Стівенса-Джонсона.

4. Локалізацію ураження при БЕЕ та синдромі Стівенса-Джонсона.
5. Комплекс клініко-лабораторних методів діагностики, аналіз їх результатів.
6. Зміни гематологічних показників при БЕЕ.
7. Диференціальну діагностику зі схожими захворюваннями.
8. Принципи лікування БЕЕ та синдрому Стівенса-Джонсона.
9. Заходи профілактики даних нозологій.

Вміти:

1. Аналізувати патогенетичні ланцюги розвитку алергічних уражень.
2. Провести обстеження тематичного хворого.
3. Поставити попередній діагноз пацієнту із БЕЕ та синдромом Стівенса-Джонсона за результатами клінічного обстеження.
4. Аналізувати і синтезувати результати гемограм, цитологічного дослідження, шкірно-алергологічних проб.
5. Скласти індивідуальну схему лікування пацієнтів із даною нозологією.
6. Обґрунтувати перелік призначених препаратів та провести комплекс місцевих втручань в ділянці ураження.
7. Виписати рецепти препаратів, які призначені пацієнту.
8. Підібрати препарати для проведення аплікаційного, інстиляційного знеболення.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМГ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.

11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 10. Невідкладні стани в терапевтичній стоматології

Розглянемо різновиди невідкладних станів, що найчастіше трапляються на терапевтичному стоматологічному прийомі. Буде приділена увага етіології, патогенезу невідкладних станів пов'язаних з порушенням діяльності серцево-судинної системи (непритомність, колапс, аритмія, стенокардія, гіпертонічний криз, інфаркт міокарда, гіпотонія), респіраторні розлади внаслідок порушення зовнішнього дихання та асфіксії, коматозні стани при діабеті, підвищенні внутрішньочерепного тиску (епілепсія), шоківі прояви алергічної реакції на медикаменти (анафілактичний шок, набряк Квінке). Фактори ризику. Приділимо особливу увагу протоколам обстеження пацієнта, етапу опитування стоматологічних хворих, а саме ретельному збору анамнезу життя (з'ясуванню алергологічного анамнезу, наявності у хворого важких загальносоматичних захворювань, перенесених операцій в анамнезі, професійні шкідливості, тощо). Зробимо акцент на розпізнаванні перших клінічних проявів невідкладних станів та їх передвісників. Премедикація. Склад аптечки для невідкладної допомоги. Анафілактичний шок. Набряк Квінке. Клінічна картина, особливості диференційної діагностики. Проби на анестетики, визначення чутливості до анестетика (шкірна проба, кон'юнктивальна проба, реакція преципітації по Уаньє, рівень імуноглобулінів, прік-тест, провокаційна проба та ін.). Опануємо навички проведення прік-тесту. Покроковий протокол екстреної допомоги. Фармакодинаміка препаратів для невідкладної допомоги, механізм дії, дозування. Виписування рецептів фармакологічних препаратів. Відпрацюємо алгоритми надання першої допомоги при різних невідкладних станах, згідно з новими протоколами, включаючи заходи базової підтримки життя.

Знати:

1. Етіологію, патогенез невідкладних станів.
2. Протокол обстеження стоматологічного хворого.
3. Клінічні прояви та передвісники невідкладних станів.
4. Протокол надання екстреної допомоги.
5. Заходи базової підтримки життя.
6. Індивідуальні підходи до профілактики невідкладних станів.

Вміти:

1. Виявити клініку невідкладних станів.
2. Надати невідкладну допомогу при порушеннях діяльності серцево-судинної системи (непритомність, колапс, аритмія, стенокардія, гіпертонічний криз, інфаркт міокарда, гіпотонія).
3. Надати невідкладну допомогу при алергічних реакціях (анафілактичний шок, набряк Квінке). Провести прік-тест та оцінити пробу *in vitro*.
4. Надати невідкладну допомогу при респіраторних розладах (напад бронхіальної астми)
5. Надати невідкладну допомогу при коматозних станах, діабеті, підвищенні внутрішньочерепного тиску (епілепсія).
6. Обґрунтувати перелік призначених препаратів та провести необхідні місцеві маніпуляції.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.

2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / М. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko– 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 11. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика

Визначення поняттям "хронічний рецидивуючий афтозний стоматит", "синдром Бехчета". Етіологічні чинники та провокуючі фактори (погане харчування, функціональні порушення центральної і вегетативної нервової системи, прийом різних лікарських засобів, хронічні соматичні захворювання, гіпо- та авітамінози, а також локальна інфекція), які мають значення у виникненні хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту. Визначимо роль інфекційно-алергічної складової в патогенезі ХРАС. Розглянемо зміни реактивності організму, його сенсibiliзацію до інфекцій. Патогенез синдрому Бехчета. Діагностичні критерії хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту та синдрому Бехчета на СОПР. Звернемо увагу на аналіз результатів лабораторних методів діагностики даних нозологій. Складання плану раціональних методів загального та місцевого лікування ХРАС та синдрому Бехчета з урахуванням ступеня тяжкості захворювання і періоду розвитку, а також можливо наявних супутніх патологій. Заходи профілактики, прогноз.

Знати:

1. Етіологічні фактори та патогенез хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту та синдрому Бехчета.
2. Клінічні прояви хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту на СОПР.

3. Клінічні прояви синдрому Бехчета на СОПР.
4. Методи лабораторних досліджень хворих на ХРАС і синдром Бехчета.
5. Методи фізіотерапевтичного лікування ХРАС та синдрому Бехчета.
6. Заходи профілактики ХРАС та синдрому Бехчета.

Вміти:

1. Скласти план обстеження тематичного хворого.
2. Скласти план місцевого та загального лікування хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту і синдрому Бехчета.
3. Провести місцеве симптоматичне лікування в порожнині рота при ХРАС та синдрому Бехчета, обґрунтовано вибравши лікарські препарати.
4. Призначити фізіотерапевтичне лікування ХРАС та синдрому Бехчета.
5. Виписати рецепти для загального лікування цих захворювань.
6. Виписати направлення на консультацію інших спеціалістів (за показаннями).
7. Скласти план профілактичних заходів.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 12. Алергічні медикаментозні стоматити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика

Сучасне уявлення про поширеність алергічних захворювань серед населення. Класифікація алергічних реакцій Желла-Кумбса. Етіологічні фактори та патогенетичні стадії розвитку алергічних реакцій сповільненого типу. Класифікація алергічних медикаментозних стоматитів. Висвітливо клінічні прояви та локалізацію характерних елементів ураження СОПР при контактному і токсико-алергічному стоматитах (катаральний, ерозивний, виразково-некротичний; синдром Шенлейна-Геноха). Загальні принципи і сучасні методи діагностики (клінічні, специфічні алергологічні, імунологічні, гемограма). Опануємо навички проведення прік-тесту. Акцентуємо увагу аспірантів на диференційній діагностиці алергічних медикаментозних стоматитів з іншими захворюваннями СОПР. Покроковий алгоритм етіотропного, патогенетичного та симптоматичного лікування алергічних медикаментозних стоматитів. Розглянемо особливості профілактики проявів у порожнині рота Диспансеризація пацієнтів із алергічними реакціями сповільненого типу. Практична частина заняття буде приділення клінічному обстеження тематичного хворого. Проведемо місцеве медикаментозне симптоматичне лікування.

Знати:

1. Анатомо-фізіологічні, бактеріологічні та імунологічні особливості СОПР і ротової порожнини.
2. Протокол обстеження стоматологічного хворого.
3. Етіологію, патогенез алергічних реакцій сповільненого типу.
4. Елементи ураження при алергічних стоматитах.
5. Клініку при контактному, токсико-алергічному стоматитах, хворобі Шенлейн-Геноха.
6. Провести диференціальну діагностику зі схожими захворюваннями.
7. Тактику лікування (специфічні та неспецифічні методи лікування).
8. Перелік фармакологічних препаратів.
9. Заходи профілактики проявів у порожнині рота алергічних медикаментозних стоматитів.

Вміти:

1. Виявити клініку алергічних реакцій сповільненого типу.
2. Призначити комплекс клініко-лабораторних досліджень даного пацієнта.
3. Провести прік-тест та оцінити пробу *in vitro*.
4. Провести диференційну діагностику з іншими захворюваннями СОПР.
5. Визначити план лікування хворих з алергічними стоматитами.
6. Обґрунтувати перелік призначених препаратів.
7. Провести місцеве медикаментозне лікування хворого з проявами алергії на СОПР.
8. Виписати рецепти для загального та місцевого лікування цих захворювань.
9. Оформити медичну документацію хворого.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.

5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 13. Зміни на слизовій оболонці порожнини рота при екзогенних інтоксикаціях: вісмутувий, свинцевий, ртутний стоматити. Клініка, діагностика, тактика лікаря-стоматолога

Етіо-патогенетичні чинники, що сприяють розвитку ртутного стоматиту. Особливості локалізації уражень слизової оболонки порожнини рота при отруєнні ртуттю. Етіологічні фактори, що призводять до свинцевого та вісмутового стоматиту. Прояви інтоксикацій солями важких металів у порожнині рота. Особливості даних лабораторних методів обстеження у пацієнтів з вісмутувим, свинцевим, ртутним стоматитом. Буде приділена увага проведенню диференційної діагностики уражень слизової оболонки порожнини рота при отруєнні ртуттю, свинцем і вісмутом. Специфічна антидотна терапія. Буде наголошено на найбільш раціональних методах лікування проявів професійних захворювань на слизовій оболонці порожнини рота.

Знати:

1. Етіологію, патогенез, чинники, які сприяють розвитку ртутного стоматиту.
2. Клініку ртутного стоматиту.
3. Локалізацію ураження слизової оболонки порожнини рота при отруєнні ртуттю.
4. Лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота при отруєнні ртуттю.
5. Клініку свинцевого та вісмутового стоматиту.
6. Локалізацію ураження слизової оболонки порожнини рота при отруєнні свинцем, вісмутом.
7. Лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота при отруєнні свинцем і вісмутом.
8. Заходи профілактики екзогенних уражень слизової оболонки порожнини рота.

Вміти:

1. Виявляти найбільш інформативні симптоми проявів ртутних, свинцевих та вісмутувих інтоксикацій на слизовій оболонці порожнини рота.
2. Аналізувати результати клінічного аналізу крові та сечі.

3. Проводити диференційну діагностику інтоксикацій слизової оболонки порожнини рота при отруєнні солями важких металів.
4. Проводити найбільш раціональне загальне, місцеве і симптоматичне лікування ртутних, свинцевих та вісмутових інтоксикацій слизової оболонки порожнини рота.
5. Володіти формами та методами санітарно-просвітницької роботи.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 14. Первинні глосити. Десквамативний та ромбоподібний глосит. Складчастий та волосатий язык. Клініка, діагностика, лікування та профілактика

Поняття про глосити та їх види (Банченко Г. В., 2000). Етіологія, патогенез та чинники, що сприяють розвитку первинних глоситів. Клініко-морфологічні прояви десквамативного («географічного языка») та ромбоподібного глоситу. Діагностичні ознаки волосатого та складчастого языка. Особлива увага буде приділена результатам цитологічного та бактеріологічного дослідження пацієнтів. Використання доплерографії судин мікроциркуляторного русла для діагностики глоситів. Буде зроблено акцент на основних диференційних відмінностях між різними видами

госитів. Буде приділена увага вибору методу лікування пацієнтів із захворюваннями язика в залежності від форми ураження. Використання ультрафонофорезу в комплексній терапії захворювань язика. Окрема увага буде надана вибору сучасних засобів для симптоматичного медикаментозного лікування захворювань язика. Диспансеризація пацієнтів з ромбоподібним глоситом.

Знати:

1. Анатомію, гістологічну будову та фізіологічні особливості язика.
2. Класифікацію глоситів.
3. Клініку, диференційну діагностику, лікування "географічного язика" (десквамативного глоситу).
4. Клініку, диференційну діагностику, лікування ромбоподібного глоситу.
5. Клініку, диференційну діагностику та лікування "волосатого язика".
6. Клініку, діагностику, диференційну діагностику та лікування складчастого язика.

Вміти:

1. Перерахувати аномалії язика.
2. Діагностувати захворювання язика.
3. Здійснити забір матеріалу для цитологічного та бактеріального дослідження.
4. Аналізувати результати цитологічного, бактеріологічного дослідження пацієнта, клінічного аналізу крові та сечі.
5. Проводити диференційну діагностику захворювань язика.
6. Проводити симптоматичне лікування захворювань язика.
7. Виписати рецепти медикаментозних засобів та призначити фізіотерапевтичне лікування.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”,

„дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.

10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 15. Неврогенні захворювання язика. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика

Поняття про глосити та їх види. Класифікація неврогенних захворювань язика за Е.С. Яворською. Глосалгії, їх клінічна характеристика. Диференціальна діагностика вегетативних і соматичних глосалгій. Клініка глосодинії. Буде наголошено на основних диференційних відмінностях між глосалгією та глосодинією. Буде зроблено акцент на виборі методу міждисциплінарного лікування глосодинії. Окрема увага буде приділена препаратам з ноотропною та нейропротекторною дією та фізіотерапевтичним методам лікування неврогенних захворювань язика.

Знати:

1. Особливості іннервації щелепно-лицевої ділянки.
2. Класифікацію неврогенних захворювань язика.
3. Клініку неврогенних захворювань язика.
4. Диференційну діагностику неврогенних захворювань язика.
5. Лікування неврогенних захворювань язика.

Вміти:

1. Діагностувати неврогенні захворювання язика.
2. Здійснити забір матеріалу для цитологічного та бактеріального дослідження.
3. Аналізувати результати цитологічного, бактеріологічного дослідження пацієнта, клінічного аналізу крові та сечі.
4. Проводити диференційну діагностику неврогенних захворювань язика.
5. Проводити симптоматичне лікування неврогенних захворювань язика.
6. Виписати рецепти медикаментозних засобів та призначити фізіотерапевтичне лікування.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.

6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko– 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 16. Хейліти. Хронічні тріщини губ. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика

Класифікація захворювань губ. Етіологія, патогенез та чинники, що сприяють розвитку хейлітів. Клінічні прояви ексfolіативного, glandулярного, екзематозного, atopічного, метеорологічного та алергічного хейлітів. Діагностичні ознаки хронічної тріщини губ. Значення та методика проведення комп'ютерної капіляроскопії та лазерної доплеровської флоуметрії при захворюваннях губ. Окрему увагу буде зроблено на основних диференційних відмінностях між різними формами хейлітів. Буде приділена увага вибору оптимальної терапевтичної тактики для корекції проявів захворювань губ. Особливості фотодинамічної терапії хейлітів та перспективи її використання. Будуть обговорені сучасні методи лікування хронічної тріщини губ та способи попередження рецидивів даного захворювання. Диспансеризація пацієнтів із хронічною тріщиною губи та хронічними хейлітами. Використання фотозахисних кремів та мазей. Буде наголошено на основних профілактичних заходах при хейлітах в залежності від виду ураження.

Знати:

1. Анатомія, гістологія і фізіологічні особливості слизової оболонки і червоної кайми губ.
2. Класифікація захворювань губ.
3. Етіологію та патогенез хейлітів.
4. Клінічні прояви хейлітів.
5. Методи лікування захворювань губ.
6. Заходи профілактики захворювань губ.

Вміти:

1. Діагностувати захворювання губ.
2. Проводити диференційну діагностику різних форм хейлітів.
3. Аналізувати результати цитологічного, гістологічного, бактеріологічного дослідження пацієнта, клінічного аналізу крові та сечі.
4. Проводити загальне і місцеве лікування захворювань губ.
5. Виписати рецепти медикаментозних засобів та призначити фізіотерапевтичне лікування.
6. Володіти формами та методами санітарно-просвітницької роботи.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 17. Облігатні та факультативні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика

Класифікація передракових змін червоної кайми губ і слизової оболонки порожнини рота (А.Л. Машкилейсон, 1966, 1970). Етіологія та патогенез облігатних та факультативних передракових захворювань слизової оболонки порожнини рота. Особливості обстеження пацієнтів з облігатними та факультативними передраками слизової оболонки рота та інтерпретація результатів додаткових методів обстеження. Методика забору матеріалу для цитологічного та гістологічного (планової та термінової біопсії) дослідження. Клінічні ознаки хвороби Боуена, еритроплазія Кейра, бородавчастого передрака червоної кайми губ, абразивного преанцерозного хейліту Манганотті та обмеженого передракового гіперкератозу червоної кайми. Лейкоплакія слизової оболонки порожнини рота: класифікація, морфологічна характеристика та тактика лікування. Особливу увагу буде приділено ознакам малігнізації та клініко-

морфологічним відмінностям між передраками слизової оболонки порожнини рота. Особлива увага буде приділятися вибору методу лікування передракових захворювань слизової оболонки порожнини рота та профілактичним заходам. Показання до застосування хіміо-, електро-, лазерокоагуляції, місцевої хіміотерапії та кріодеструкції. Променева близькофокусна R-терапія та сучасні хірургічні методи лікування передраків.

Знати:

1. Гістологічну будову слизової оболонки порожнини рота.
2. Класифікацію передракових змін слизової оболонки порожнини рота.
3. Етіологію та патогенез облігатних передракових захворювань слизової оболонки порожнини рота.
4. Етіологію та патогенез факультативних передракових захворювань.
5. Клініко-морфологічні ознаки передракових захворювань слизової оболонки порожнини рота.
6. Методи лікування і профілактики передракових змін.

Вміти:

1. Діагностувати облігатні, факультативні передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота.
 - а. Взяти матеріал для цитологічного і гістологічного досліджень.
2. Оцінити дані додаткових методів обстеження передракових захворювань слизової оболонки порожнини рота.
3. Визначити лікувальну тактику і схему диспансерного спостереження хворих з облігатними та факультативними передраковими захворюваннями слизової оболонки порожнини рота.
4. Володіти формами та методами санітарно-просвітницької роботи.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”,

„дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.

10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. 1.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko— 1st edition, 2018, 624 p.

Тема 18. ПМК №3

На підсумковому занятті аспіранти матимуть змогу продемонструвати глибокі знання з етіології, патогенезу, діагностики, лікування та профілактики захворювань слизової оболонки порожнини рота. А також на практиці продемонструвати отримані навички роботи із пацієнтом, інструментарієм та матеріалами на стоматологічному прийомі лікаря-стоматолога.

Знати:

1. Хвороби слизової оболонки порожнини рота. Класифікація.
2. Травматичні стоматити. Причини, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
3. Катаральний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
4. Герпетичні ураження червоної кайми губ і слизової оболонки порожнини рота у дорослих. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
5. Виразковий стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
6. Кандидоз слизової оболонки порожнини рота. Причини. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
7. Ураження слизової оболонки порожнини рота при ВІЛ-інфекції і СНІДі. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.
8. Прояви сифілісу в порожнині рота. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
9. Прояви туберкульозу в порожнині рота. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
10. Ураження слизової оболонки порожнини рота при патології серцево-судинної системи. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
11. Ураження слизової оболонки порожнини рота при патології травного каналу. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
12. Ураження слизової оболонки порожнини рота при патології ендокринної системи. Клініка, діагностика, лікування.
13. Ураження слизової оболонки порожнини рота при лейкозії, агранулоцитозі. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
14. Прояви перніціозної анемії в порожнині рота. Діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
15. Пухирчатка. Її прояви в порожнині рота. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
16. Червоний плоский лишай. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
17. Методика постановки та оцінки алергічних проб (звичайний та ротаційний прик-тест), їх значення для діагностики медикаментозної алергії.
18. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.

19. Багатоформна ексудативна еритема. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
20. Анафілактичний шок. Діагностика. Надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці.
21. Набряк Квінке. Клінічні прояви. Надання невідкладної допомоги.
22. Первинні глосити. Десквамативний та ромбоподібний глосити. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.
23. Складчастий та волосатий язик. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.
24. Ексфоліативний хейліт. Етіологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
25. Гландулярний хейліт. Етіологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
26. Актинічний хейліт. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
27. Екзематозний хейліт. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.
28. Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Класифікація.
29. Абразивний преканцерозний хейліт Манганотті. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
30. Лейкоплакія. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
31. Діагностика стоматогенної хроніоінфекції та хроніоінтоксикації. Лікування і профілактика стоматогенної хроніоінфекції та хроніоінтоксикації.

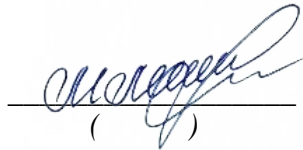
Вміти:

1. Оформити звітно-облікову документацію стоматолога, аналізувати кількісні та якісні показники роботи лікаря-стоматолога на терапевтичному прийомі.
2. Провести клінічне обстеження хворого з патологією слизової оболонки порожнини рота; правильно оформити історію хвороби, скласти план обстеження та лікування хворого.
3. Взяти матеріал для цитологічного і бактеріологічного досліджень.
4. Аналізувати результати цитологічного, гістологічного, бактеріологічного дослідження пацієнта, клінічного аналізу крові, сечі, біохімічного аналізу крові на вміст глюкози.
5. Виконати аплікаційне, інфільтраційне, провідникове знеболення та електрознеболення.
6. Проводити іригацію, інстиляцію та аплікацію лікарських засобів.
7. Виписати рецепти медикаментозних засобів і призначити фізіотерапевтичне лікування.
8. Провести професійну гігієну порожнини рота.

Література:

1. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: Навчальний посібник / І.П. Мазур, М.Ф. Хайтович, Л.І. Голопихо. – К. : ВСВ “Медицина”, 2018. – 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
2. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко. – Київ: “Центр учбової літератури”, 2019. – 260 с.
3. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К. : ВСВ “Медицина”, 2017. – 664 с.
4. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.

5. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. – К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. – 22 с.
6. Бургонский В. Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. – К., 2016. – 472 с. – ил.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини [Текст]: навч. посіб. / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, В.І. Шинкевич, В.В. Товма, ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с. [8] арк. іл.
8. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2017. – 236 с.
10. Oral Mucosa Diseases: Textbook / M. Yu. Antonenko, O.F. Nesyn, S.A. Shnayder [et.al.] ed. by A.V. Borysenko – Odessa: Print house, 2015. – 328 p.
11. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: in 2 volumes. — Volume 2: textbook (IV a. l.) / A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko– 1st edition, 2018, 624 p.

()

-